

HAZİRAN 2021

MASADA BİR YER

BM'de insan hakları ve insan haklarını savunanlar hakkında etkili anlatılar hazırlamak için bir rehber

*"Freely adapted from the guide by the International Service for Human Rights" -
"International Service for Human Rights'ın kılavuzundan özgürce adapte edilmiştir."*

International Service
for Human Rights

"Bu belge ISHR izniyle, Etkiniz AB Programı kapsamında Avrupa Birliđi finansal desteği ile çevrilmiştir. Bu belgenin içeriğinden yalnızca ISHR sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliđi'nin görüşlerini yansıtmamaktadır. Çeviriden kaynaklanabilecek herhangi bir hatadan ISHR sorumlu tutulamaz."

International Service for Human Rights olarak amacımız insan haklarını desteklemek ve korumaktır. Bu doğrultuda insan hakları savunucularını destekliyor, insan hakları sistemlerini güçlendiriyor ve insan hakları konusunda değişim sağlamayı hedefleyen ortaklıklara katılıyoruz.

TEŞEKKÜRLER

**FORD
FOUNDATION**

Bu proje Ford Vakfının maddi desteği ile gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca çeşitli görüşmelere ve atölye çalışmalarına katılan, anket dolduran ya da geri bildirimde bulunan herkese teşekkür etmek isteriz. Özellikle iletişim uzmanlarımıza, araştırmacılarımıza ve yazarlarımıza (**Tom Clarke ve Sophie Mulphin**) teşekkür ederiz ve yeni anlatılar ve insan hakları konusunda pek çok güncel diyalogun başlaması için gereken temelleri atan Anat Shenker-Osorio, Thomas Coombes ve Common Cause Australia'nın adını burada özellikle anmak isteriz

İlk yayın tarihi Haziran 2021

İLETİŞİM

information@ishr.ch

BİZİ TAKİP EDİN

www.facebook.com/ISHRGlobal

www.twitter.com/ISHRGlobal

www.youtube.com/ISHRGlobal

www.instagram.com/ishrglobal/

GENEVRE OFİSİ

Rue de Varembe 1, 5th floor

P.O. Bodx 16

CH-1211 Genevre 20 CIC

İsviçre

NEW YORK OFİSİ

777 UN Plaza, 7th floor

New York, NY 10017

ABD

Fotoğraf:

Kapak, P6, P50, P42: Cedric

Gelissen Photography

P7, P29, P31, P35, P38: Ben

Buckland <https://www.benbuckland.photo/>

P11: Flickr/Yuri Numerov

P17, P40, P44, P52: ISHR

P18: Maya Newell / In My Blood

It Runs

P19, 57: Lorena Rossi

P53: UN Photo/Jean-Marc Ferré

Tasarım:

Stephen Horsley

studio@propellant.com.au

Birbirimize adil ve saygılı davrandığımızda ve herkesin hayatı hakkında gerçekten seçim yapma imkanı olduğunda hayat güzelleşir.

İnsan hakları, bu anlayışın toplumlarımızın dayandığı sistemlerin, yapıların ve kuralların bir parçası olmasını sağlar. İnsan hakları, yönetimlerimizin ve işletmelerimizin hesap verebilir olmasını sağlamamıza ve herkesin özgürce yaşayabileceği, haysiyet ve haklar açısından eşit olabileceği daha iyi bir gelecek yaratmamıza yardım eden, üzerinde anlaşmaya varılmış standartlardır.

İnsan haklarını destekleyen ve koruyan insanlar, bu taahhüdümüze sadık kalmamızda çok önemli bir role sahiptir. İnsan hakları savunucuları iktidara geçtikleri söyler, adaletsizliğe meydan okur ve özgürlük, saygı, eşitlik ve haysiyetin toplumlarımızın kararlarının ve eylemlerinin tam merkezinde yer almasını sağlamanın yollarını bulur.

Her birimizin insan haklarını savunmaya hakkı var ve bugün birlikte hareket ederek herkes için daha güzel yarınlar yaratmamız mümkün.

İÇİNDEKİLER

2 Anlatılar ve öyküler

3 Başlıca tavsiyeler

5 Bu rehber hakkında

7 Bölüm I: Yeni bir anlatı yaratmak

8 Paletinizi güncelleyin

Değerleri, vizyonu, sorunu ve izlenecek yolu kontrol edin

9 Üslubunuzu değiştirin

Güzel haberleri daha yüksek sesle duyurun

11 İşe sağlam temeller atarak başlayın

İnsanlara ortak insanlığımızı hatırlatın

12 Önce uygun değerlerden söz edin

Barış, eşitlik, adalet, özgürlük ve onurdan söz edin

13 Ulaşmak istediklerinizi anlatın

Yaratmak istediğiniz geleceği açıkça anlatın

15 Sorunu tanımlayın

Bir sorunun çözülebileceğini anlatmak için o sorunun sorumlularını belirleyin

16 Başarıya giden yolu gösterin

Yapılacak işleri anlatın, harekete geçirin ve kolektif gücümüzü takdir edin

17 Yaptıklarınız söylediklerinizin aynası olsun

Eylemlerinizin ve taktiklerinizin anlatınıza uygun olmasını sağlayın

19 Bölüm II: BM'deki anlatılar

20 İnsan hakları

Özgürlüğün, saygının, eşitliğin ve onurun olduğu daha iyi bir gelecek yaratmak

22 İnsan Hakları Savunucuları

Eşit haklar vaadini yerine getirerek dünyayı daha iyi bir yer haline getirmek

27 Birleşmiş Milletler

Farklılıklarımıza rağmen bir araya gelip çalışmak, hesap verilebilirliği sağlamak ve ortak sorunlara çözümler bulmak

29 Uluslararası Diplomasi

Dinlemek ve çözümler oluşturup, uygulamak

35 Bölüm III: Uygulama

36 Yapmamız gerekenler

37 Mesaj verme yolları

45 Ana anlatı

46 Tavsiye edilen standart tanımlar

47 İpuçları ve uyarılar

49 Dezenformasyonla mücadele etmek için doğru bilgilerden faydalanmak

50 Sonuç

51 Referanslar ve diğer kaynaklar

53 Ek: BM'e özgür düşüncelerden örnekler

ANLATILAR VE HİKAYELER

İster aktivist, ister STK çalışanı isterse diplomat olalım insan haklarını destekleyen kişiler olarak çoğumuz dünyaya hikayemizi anlatmaya çalışıyoruz. Bireysel hikayelerimizin üslubu ve vurgusu farklı olsa da zaman içinde belli temalar ortaya çıkmaya başlar ve hikayemizi dinleyenlerin zihninde bu temalar pekişir. Bizim anlattıklarımızın yanı sıra muhaliflerimizin ve diğerlerinin çalışmalarımız hakkında anlattıkları bir araya gelerek konuyla ilgili hakim anlatıyı oluşturur.

Bunu tıpkı bir mozaik yapmak gibi düşünebilirsiniz. Mozaikçe eklediğimiz her bir taş parçası birbirinden farklı olabilir ve o sırada ihtiyacımıza göre belli renkleri seçeriz. Nihayetinde mozaik'in kendisi (ya da anlatı) ortaya çıkmaya başlar. Bu esnek bir süreçtir ve arada hatalar da yapabiliriz ancak hep aynı tonlarda parçalar koymaya devam edersek sonunda o mozaik'in tamamına aynı ton hakim olur ya da yapmak istediğimiz büyük resmi bozar.

Çeviri: İnsan hakları için açık fikrli olmalı

Rozalina Burkova for Fine Acts

Bu rehber, insan hakları ve insan haklarını destekleyenler ve koruyanlar hakkında yapmak istediğimiz büyük resmi gözden kaçırmamakla ilgilidir.

Biz bir resim yapmak istiyoruz.

- İnsan hakları desteklendiğinde ve korunduğunda yaratılan etkiyi ve sağlanan iyileşmeleri yansıtan
- İnsan hakları savunucularının sesleri duyulduğunda elde edilen faydaları gösteren
- Herkesi olumlu bir değişim ve daha adil bir dünya yaratmakta kendisine düşen rolü oynamaya teşvik eden

Bir anlatının oluşması zaman alır benimsenmesi için bir çok kişi tarafından anlatılmalı ve pek çok kez tekrarlanmalıdır. Bunun için disiplinli ve sabırlı olmalıyız ancak umuda ve değerlere dayanan mesajların ve anlatıların insanların fikirlerinin değişmesini ve harekete geçmelerini sağlayan en iyi yöntem olduğunu gösteren kanıtların sayısı artmaktadır. İster topluluğun bir üyesi olalım, ister bir kuruluş ya da bir işletme için çalışıyor, isterse bir hükümeti temsil ediyor olalım, hepimiz insan hakları ve savunucuları için faydalı anlatılar oluşturulmasına yardım edebiliriz.

BAŞLICA TAVSİYELER

1

DAHA İYİ BİR GELECEK

Anlatımız insan haklarının faydalarını merkez almalı ve bu hakları destekleyenlerin ve koruyanların motivasyonlarına, başarılarına ve hedeflerine odaklanmalıdır, yoksa bu insanların karşılaştıkları tehlikeler ve riskler üzerinde yoğunlaşmamalıdır.

2

ORTAK İNSANLIK

Anlatımız ortak insanlığımızın kabulü üzerine inşa edilmelidir. Farklılıklarımıza rağmen, bizi ayırandan ziyade birleştiren şeyler olduğunu ve nihayetinde kaderlerimizin iç içe geçtiğini göstermeliyiz. Birbirimize nasıl davranmayı seçtiğimiz hikayelerimizin merkezinde yer almalıdır.

3

TEMSİLİYET VE ETKİSİ

Anlatımız birlikte harika şeyler yapacak gücümüzün olduğu gerçeğini hatırlatmalı ve pekiştirmelidir. Tüm dünyadaki insanların yaşamlarını iyileştirmeye devam edeceğiz ancak bunun için insanlar bize katılmalıdır.

4

KOLEKTİF KATKILAR

Anlatımız kapsayıcı olmalı, kaydettiğimiz ilerlemeyi kutlamalı ve herkesi daha güzel bir gelecek yaratmak için elinden geldiğince katkıda bulunmaya davet etmelidir.

5

KENDİ RİTMİMİZİ YAKALAMAK

Anlatılarımız bize ait olmalıdır. Kendi hikayelerimizi anlatmalı, muhaliflerimizin hikayelerindeki önemsiz karakterler olarak kalmamalıyız. Kendi hedeflerimizi belirlemek ve bu hedeflere doğru ilerlemek için zaman ve kaynak ayırmalıyız. Muhaliflerimizin dümen suyuna kapılmamalı, kendi ritmimizi yakalamalıyız.

Sakina Saidi

Çeviri: İnsan hakları için harekete geç

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İLE İLİŞKİLENME STRATEJİLERİNE YÖNELİK TAVSİYELER

6

EN İYİ UYGULAMAYI TANIMLAYIN

Hikayelerimiz, hedef kitemizi iyi bir hükümetin ya da şirketin nasıl davranması gerektiği konusunda bilgilendirmelidir. Sadece yanlışlarını kınamayın, savunuculuk yaparak hangi hedeflere ulaşmak istediğinizi açıklayın. Başka bir ülkeyi uygulamalarını iyileştirmeye teşvik etmek isteyen bir diplomatsanız, kendi ülkenizde de insan haklarının korunması ve uygulanması konusunda hala daha yapacak işler olduğuna kabul edin

7

İNSAN HAKLARI AÇISINDAN SAĞLANAN FAYDALARA DAİR SOMUT ÖRNEKLER VERİN

Hikayelerimiz soyut jargon değil, gerçek yaşam deneyimlerine ve değerlerine dayanmalıdır. İnsan haklarını savunanların özgürlüğe, saygıya, eşitliğe ve haysiyete inandığını açıklayın. Bu değerlerin nasıl uygulanacağına dair örnekler verin. Örneğin herkes için sağlık hizmeti, kaliteli eğitim, daha adil yasalar, herkesin hayatını etkileyen kararlar hakkında söz söyleme özgürlüğüne sahip olmasından bahsedin.

8

İNSAN HAKLARINI SAVUNANLARIN SESİ DUYULMALIDIR

Hikayelerimizde ve çalışma şeklimizde etkilenen topluluklara ve insan haklarını savunanlara her zaman masada bir yer verilmesinin ve seslerinin duyulmasını sağlamanın ne kadar önemli olduğunu vurgulamamız.

9

SAĞLIKLILIK BİR GEZEGENDE BARIŞ, ONUR VE EŞİTLİK

Hikayelerimiz hedef kitlelere insan haklarını geliştirmenin Birleşmiş Milletlerin temel amaçlarından biri olduğu hatırlatmalıdır. Hikayelerimiz, hedef kitemizin eylemlerinin bu konuda ilerleme mi sağladığını, yoksa gerilemeye mi neden olduğunu düşünmesini sağlamalıdır.

BU KILAVUZ HAKKINDA

The International Service for Human Rights olarak amacımız insan haklarını desteklemek ve korumak. Bu amaca insan hakları savunucularını özgürlük, haysiyet, eşitlik ve adalet konusunda yaptıkları çalışmalarda destekleyerek ve onlarla dayanışma hareket ederek ulaşıyoruz. Çalışmamızın önemli bir bileşeni, savunucuların Birleşmiş Milletlerin insan hakları sisteminde gerekli yerlere başvurmasına ve bu sistemden faydalanmasına yardımcı olmak.

Aynı zamanda insan hakları sistemini ve hak savunucuları açısından sunduklarını iyileştiriyor ve güçlendiriyoruz. Bunu yapıyoruz çünkü uluslararası ilişkilenenin ve savunuculuğun ulusal düzeydeki değişime önemli ölçüde katkıda bulunabileceğini anlıyoruz ve BM'de insan hakları savunucuları hakkında anlatılan hikayeler ve anlatılar, bu savunucuların sahada gördüğü desteği büyük ölçüde etkiliyor. BM açıkça insan hakları savunucularıyla en çok ilişkili forumdur, zira geçen yıl insan hakları savunucularına atıfta bulunan haberlerin yüzde kırkında BM'nin adı geçmiştir.

Pietro Soldi for Fine Acts

Çeviri: Birlikberaberlik

Çoğunlukla Birleşmiş Milletlerdeki diplomatlarla çalışıyoruz. Bu nedenle, hangi mesajları verirsek hem genel olarak insan haklarına verilen desteği arttırabileceğimizi hem de diplomatların kendilerini, özellikle insan haklarını savunan kişilerle ilgili olan, faydalı insan hakları anlatılarını benimsemeye teşvik edebileceğimizi anlamak istiyoruz.

Ford Vakfı sayesinde hakim anlatıları değerlendirmek ve daha etkili olacağına inandığımız yeni bir anlatı stratejisini nasıl oluşturacağımızı anlamak için bir araştırma yürüttük ve kilit paydaşlarla istişarede bulunduk.

Bu rehberin ister diplomatlar, topluluk aktivistleri ve liderleri, ister kuruluşlar içindeki savunucular olsun, insan haklarını desteklemek ve korumak amacıyla BM sisteminde çalışan ve bu sistemle ilişkisi olan herkes için hazırlanmıştır. Bu rehber sayesinde, insan haklarını savunan kişilerin BM'de ve kendi ülkelerinde gerçek, olumlu değişim yaratma konusundaki değerli katkılarını vurgulayan, bize başarı sağlayacak anlatılar geliştirebileceğimizi umuyoruz.

Bu raporun başlıca tavsiyelerinden biri, insan hakları hareketine ilişkin anlatıların, insan haklarını savunan kişilerin karşılaştıkları tehlikeler ve riskler yerine bu insanların motivasyonları, hedefleri ve başarıları odaklanması gerektiğidir.

Herkesin, insan hakları savunucularına her zaman masada bir yer verilmesine duyulan ihtiyacı ve bunun sağlayacağı faydaları anlamasını istiyoruz. Bunu yapmak için yaratmaya çalıştığımız daha iyi bir yarın hakkında daha fazla konuşmalıyız. Evet, bugün pek çoğumuz acı gerçeklerle karşı karşıyayız ancak arzuladığımız hedefi gözden kaçırmamalıyız. İlerlemeye devam etmemizin ve başkalarından bize katılmalarını istememizin nedeni daha iyi bir yarına kavuşmak.

Ayrıca, hedef kitleniz kim olursa olsun, insan hakları vaadini yerine getirmek için hepimizin katkıda bulunabileceğimizi; herkesin özgürlük, adalet, eşitlik ve onura sahip olduğu bir dünya yaratmak için birlikte çalışmamız gerektiğini unutmamalıyız. Herkes, insan haklarını ilerletme ve savunma hakkı olduğunu anlamalıdır.

Değerlere dayalı mesajlarla herkesi gayenizin hakkı olduğuna ikna edemeyebilirsiniz ancak bu mesajlar sayesinde daha fazla destek kazanabilirsiniz. Hikayelerimizin, insan haklarını destekleyen ve koruyan kişilerin karşılaştığı sayısız ve ciddi tehlikeleri göz ardı etmesi gerektiğini söylemiyoruz, sadece insan hakkı ihlallerinin ortak motivasyonlarımızı, başarılarımızı, pozitif vizyonlarımızı ve daha iyi bir gelecek yaratma fikirlerimizi gölgelemesini istemiyoruz.

Mesele anlatı ve mesaj oluşturma olduğunda uygulayabileceğimiz kesin ve hemen uygulanacak kurallar yok ancak bu rehberdeki fikirlerin ve ilkelerin faydalı olacağını umuyoruz. İnsan haklarını korumak ve geliştirmek için çalışan her birimiz anlattığımız hikayelerin ne olduğunu, bu hikayeleri nasıl daha etkili kılıp, olumlu değişiklikler yaratabileceğimizi düşünmeliyiz.

Stratejik ve etkili mesajlar oluşturma çalışmalarımız devam ettiğinden lütfen görüşlerinizi paylaşmak için ekibimizle temasa geçin. İnsan haklarının desteklenmesi ve uygulanmasında olduğu gibi anlatılar değiştirmek de zaman alan ve birlikte çalışmamızı gerektiren bir süreç. Bu sürecin bir parçası olduğunuz için teşekkür ederiz.

Christine Do Phan

İLETİŞİM DİREKTÖRÜ

Phil Lynch

İCRA DİREKTÖRÜ

Marianne Bertrand

KAMPANYA
VE MOBİLİZASYON
YÖNETİCİSİ

BÖLÜM I: YENİ BİR ANLATI

PALETİNİZİ GÜNCELLEYİN

Değerleri, vizyonu, sorunu ve izlenecek yolu kontrol edin

Anlatı oluştururken atacağınız ilk adım, şu anda hangi mesajları oluşturduğunuzu düşünmektir. Misyonunuzun ya da kuruluşunuzun yaptığı son 10 veya daha fazla kamuoyu açıklamasına bakın. Bu açıklamalarda hatırlattığınız **değerlere**, ulaşmaya çalıştığınız **vizyona**, **sorunu** nasıl tanımladığınız ve başarıya giden muhtemel **yolu** gösterip göstermediğinize bir bakın.

1 Verdiğiniz mesajda uygun değerlere yer verilmiş mi?

İnsan hakları açısından uygun değerler **barış**, **eşitlik**, **bilgelik**, **adalet** ile birlikte **açık fikirlilik**, **özgürlük**, **öz-yönetim** ve **temsiliyet** gibi evrenselle ilişkili değerlerdir. **Hedef kitle**nz amacınıza rehberlik eden değerleri **anlar** ve desteklerse, **motivasyonunuza** ve **politikanızın ayrıntılarına** ya da **isteklerinizin doğruluğuna** güvenmeleri daha olasıdır. Bu nedenle verdiğiniz mesajda uygun değerlerin ön planda ve mesajın kalbinde yer aldığından emin olun. Mesajlarınız **zenginlik**, **güvenlik**, **güç**, **gelenek** ve **uygunluk** üzerinde duruyorsa, **hedef kitle**nizi insan haklarını desteklemeye hazırlamıyor demektir.

2 Verdiğiniz mesaj neye ulaşmaya çalıştığınıza, hedefinize ulaştıktan sonra hayatın nasıl olacağına dair bir vizyon ya da açıklama içeriyor mu?

Hedef kitleniz neye karşı olduğunuzu biliyordur, **peki ne istediğinizi** anlıyor mu? **Savaş**tığımız şeyi **besleriz**, bu yüzden tüm zamanınızı **muhafiflerinizin gündemlerine cevap vererek** harcamamaya çalışın. **Nereye ulaşmak** istediğinizi açıkça belirtin. **Desteklediğiniz** politikanın ayrıntıları üzerinde değil, **savunduğunuz politikaların ve eylemlerin** sonucunda ne olacağı üzerinde durun.

3 Mesajınız çözmeye çalıştığını sorunu açıkça tanımlıyor ve sorumlulukları uygun şekilde dağıtıyor mu?

Sorunu açıkça ortaya koymazsak anlatılarımız alakasız kalabilir ve basmakalıp bir anlatı olarak bir kenara atılabilir. Aynı şekilde, **soruna kimin** veya **neyin neden olduğunu** vurgulayamazsak, **hedef kitle**mizin sorunu çözebileceğine olan **güveni** azalır ve **enerjilerini nereye** yönlendireceklerini bilemezler.

4 Mesajınız insanlara başarıya giden bir yol olduğunu gösteriyor ve geleceğimizi belirlemek için birlikte hareket ettiğimizi hatırlatıyor mu?

Bunun için **arzu edilen reformun ne işe** yaradığından ziyade, **reformun desteklenmesini** ve **uygulanmasını sağlamak için** hangi adımların atılması gerektiğini anlatmalısınız. **Mesajınızı** okuyan **hedef kitle**nize zafere gitmek için ne yapmak gerektiğini, **nasil bir "eylem çağrısında"** bulunduğunuzu, bunun **neden** ve **nasil etkili** olacağını anlatın. **Herkese hareket geçme** seçeneğimizi olduğunu, **birlikte ortak bir güce** sahip olduğumuzu hatırlatın, **insan haklarını** destekleyerek hayatın **nasil güzelleştirildiğine** dair örnekler verin. **Dinamik**, **kararlı** ve **kendine** güvenli bir mesaj verin.

Özet olarak kendinize şu soruları sorun: **Değerlerim ne, vizyonum ne, hangi sorunu çözmeye çalışıyorum, çözümüm ne ve başarılı olmak için nere ihtiyaç var?** Bu soruların tümüne net bir şekilde yanıt verebilmelisiniz.

Fonzy Nils for Fine Acts

ÜSLUBUNUZU DEĞİŞTİRİN

Güzel haberleri daha yüksek bir sesle duyurun

Son birkaç on yılda insan hareketine dair anlattığımız hikayeler, yadsınmaz bir gerçeğe; büyük ölçüde insan haklarını savunmanın tehlikeli olabileceği, insan hakları savunucularının sürekli marjinalleştirildiği, cezalandırıldığı, susturulduğu ve hatta öldürüldüğü gerçeğine odaklandı. Tüm bunlar trajik ve kabul edilemez gerçeğin bir parçası ancak hikayenin tamamı bundan ibaret değil. İnsan haklarını savunanlar aynı zamanda tüm dünyada köklü olumlu değişiklikler de yaptılar.

İnsan hakları savunucuları, gerilemeye direnmek ve gücünde bulunduranlardan hesap sormak için toplulukları örgütlediler ve dünya çapında milyonlarca insan yararına sayısız reform yapılmasını sağladılar.

Apartheid ve ayrımcılığı ortadan kaldıran ırkçılık karşıtı ve dayanışma yanlısı eylemcilerden kadınlara oy hakkı kazandıran feministlere, zalim rejimleri deviren demokrasi kampanyacılarından, evlilik eşitliğinin tanınmasını sağlayan LGBTIQ+ hakları savunucularına kadar insan hakları hareketinin gurur duyacağı çok şey var. Bazı alanda gerilemeler olduysa ve her zaman doğrusal bir ilerleme kaydedilmediyse de yakın tarihimiz zaferlerle ve herkes için daha iyi bir gelecek yaratabileceğimize dair umut veren gelişmelerle dolu.

Savunucuları kendilerine kötü şeyler "yapılmış" kurbanlar olarak göstermeyi bırakalım...

Topraklarını savunanlar, kirliliğe neden olacak ve yöre sakinlerinin geçim kaynaklarını tehdit edecek bir madene karşı yaptıkları protestolar nedeniyle taciz ediliyor ve şiddetli saldırılara uğruyor.

Bunun yerine onları, kötü şeyler "yapan" muhalifleri yenmek için topluluğun çıkarına aktif olarak çalışan kişiler olarak konumlandıralım

Yöre sakinleri X Şirketinin zararlı bir maden açmasını önlemek için harekete geçiyor. Şirket, konuşanları şiddet göstererek sindirmeye çalıştı, ancak bu insanlar kendilerine yiyecek, su ve istihdam sağlayan topraklarını korumakta kararlılar.

Adaletsizlikleri ve vahşeti haykırmakla yetinmeyin, devam etmeliyiz ancak çabalarımızın desteklenmesi için tüm bunları ne yaptığımızı, neyi hayal ettiğimizi ve neye ulaşacağımızı aktaran bir anlatıya yerleştirmeliyiz. İnsanlara bir fark yaratabileceğimizi ve de yarattığımızı hatırlatmak için olumlu ve umut dolu hikayelerimizi daha çok duyurmalıyız.

Hikayelerimizin çoğu "olumlu" olursa ve insan hakları savunucularının sorunların çözülmesine yardım edebileceğini ve olumlu bir değişiklik yaratabileceğini gösterirsek, o zaman ihlaller, saldırılar ve misillemelere dair "olumsuz" hikayeler anlatmamız gerektiğinde bu hikayeler daha çok dikkat çekecek ve etki yaratacaktır.

Daha da önemlisi, insan hakları ihlallerini normalleştirmeyi ve farkında olmadan insanları, insan hakları savunucularına zulmedilmesini beklemeye ve bunu kabul etmeye koşullandırmayı bırakacağız.

Alışkanlıklarımızı bir gecede değiştiremeyiz, ancak genel olarak anlatıyı değiştirmemiz gerektiğini aklımızda tutarak günlük mesajlarımızı değiştirerek işe başlayabiliriz.

İşe insan hakları ve insan hakları savunucuları hakkındaki kamuoyu anlatısını değiştirerek başlayabiliriz. İnsanların yabancılaşmasına ya da başka yöne bakmalarına yol açan olumsuz anlatıları beslemeyi bırakabiliriz. Bunun yerine, her birimiz paylaştığımız kolektif gücü kutlayan ve insan haklarının somut faydalarını, hak savunucularının değerini ve benimsedikleri değerleri ve birlikte inşa ettiğimiz daha adil bir geleceğin vaadini açıkça ifade eden anlatılara katkıda bulunabiliriz.

Karşımızdakilerin bize ne yaptığı hakkında daha az konuşmalı ama ne yaptığımız ve neyi başarmak istediğimiz hakkında daha çok konuşmalıyız.

Çeviri:
Love:Sevgi,
Dreams:Hayaller,
Life:Hayat,
Empathy:Empati,
Hope:Umut,
Future:Gelecek,
Freedom:Özgürlük,
HATE:NEFRET,
Join us: Bize katılın.

Inceberg Bloem

İŞE SAĞLAM TEMELLER ATARAK BAŞLAYIN

İnsanlara ortak insanlığımızı hatırlatın

İnandırıcı ve etkili bir anlatı inşa etmek için, işe temelden; konuyla ilgili doğru görünen, hedef kitlemizi gereken şekilde hazırlayan, hikayelerimizi üzerine inşa edebileceğimiz, yaygın olarak paylaşılan bir inanç, değer veya dünya görüşü ile başlamalıyız.

Özünde, insan hakları herkese adil ve saygılı davranılmasını sağlamak için yaptığımız şeylerle ilgilidir.

İnsan haklarıyla ilgili konuşmalar genellikle bireyler olarak hak ve özgürlüklerimize odaklansa da, nihayetinde insan hakları, ne tür bir toplumda (çeşitlilik arz eden ve kapsayıcı, adil, sürdürülebilir ve barışçıl toplumlarda) yaşamak istediğimizle ilgilidir. Bir gün her insanın özgür ve onurlu bir yaşama ve eşit haklara sahip olacağı umuduyla yaşadığımız toplumdan belli adımlar atmasını ve belirli standartları desteklemesini istiyoruz.

İnsan hakları son derece cesur ve olumlu bir vizyon sunsa da, bir hareket olarak bizim bu konuda ne kadar seyrek konuştuğumuz son derece dikkat çekicidir.

Her şey tüm insanların, sırf insan oldukları için aynı haklara sahip olduğu fikrine dayanır. Bu nedenle, hepimizin insan olduğunu, ortak bir insanlığı paylaştığımızı, benzer ihtiyaç ve özelemlere sahip olduğumuzu hatırlatmamız ve bu fikri zihinlerde güçlendirmemiz çok önemlidir. Farklılıklarımıza ya da anlaşmazlıklarımıza rağmen bizi birleştiren şeyler bizi ayıran şeylerden çoktur ve nihayetinde kaderlerimiz iç içe geçmiş durumdadır.

Ortak bağlarımız olduğunu vurgulama çabamız, birden fazla baskı biçimi yaratan güç dengesizliklerini, yapısal eşitsizlikleri ya da kesişme noktalarını örtbas etmemeli; aksine ilerleyen bölümlerde açıklandığı gibi "sorunu tanımlarken" bunların örneklerini vermeliyiz. Ancak bu noktada varlığımızın birbirine bağlı olduğuna işaret etmeli, birlikte çalışmak konusunda ahlaki bir yükümlülük, istek duymaları ya da karşılıklı fayda elde etmek için ortak insanlığımızı hatırlatmalıyız.

👍 *Kim olursak, nereden geliyor olursak olalım hepimizin benzer ihtiyaçları ve özelemleri var. Hepimiz öğrenmek, huzur ve sağlık içinde yaşamak, sevdiklerimizin geçimini sağlamak, hiç bir ayırım gözetmeksizin özgür ve onurlu bir hayat yaşamak istiyoruz.*

ÖNCE UYGUN DEĞERLERDEN SÖZ EDİN

**Barış, eşitlik, adalet,
özgürlük ve onurdan söz
edin**

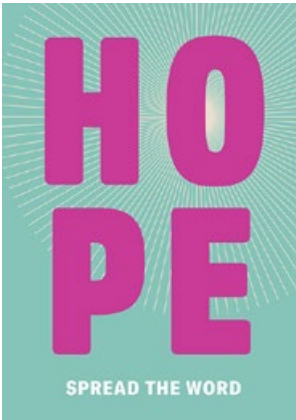
Bize açık gerçekler sunulduğunda, bu gerçekleri mantıklı bir şekilde değerlendiren ve makul bir sonuca varan tamamen rasyonel varlıklar olduğumuzu düşünürüz. Ancak duygular ve kişisel değerler görüşlerin ve inançların oluşmasında büyük bir rol oynar ve tüm insanların karar alma sürecini büyük ölçüde etkiler.

Belli uyaranlara maruz kaldığımızda, daha sonra verilen bilgilere vereceğimiz tepkilerin bu uyaranlardan etkilendiğini gösteren bir çok kanıt var. Belli değerleri içeren mesajları dinlediğimizde, sonraki eylemlerimize "hazırlanmış" oluruz.

Örneğin, geleneğin, yaşlılara saygı göstermenin, öz disiplinin ve toplumsal düzenin önemi hakkında mesajlar dinlemiş bir kişinin, evlilik eşitliğine karşı bir ifadeyi kabul etme ya da böyle bir ifadeye katılma ihtimali, aynı sorunun, bu değerlerden hiç bahsetmeden sorulduğunda kabul etmesi ihtimalinden daha fazladır. Öte yandan, hayatta kendi yolunu seçme özgürlüğüne sahip olmanın, meraklı, yaratıcı ve yenilikçi olmanın önemini vurgulayan mesajlar dinlemiş bir kişinin de evlilik eşitliğini destekleyen aynı ifadeleri kabul etmesi ya da bunlara katılması daha muhtemeldir.

Belli bir değerler grubunun diğerinden daha iyi olması şart değildir, nihayetinde tümü insan deneyiminin bir parçasıdır. Ancak eşitlik, bilgelik, açık fikirlilik, sosyal adalet gibi evrenselcilik değerleri ve özgürlük, bağımsızlık ve yenilikçilik gibi öz yönetim değerleri insan haklarının hedeflerine daha uygundur

Aynı şekilde, insan doğasını olumlu bir şekilde gördüğümüzde diğer insanlara daha kolay güvenir ve işbirliğine daha açık oluruz.

Çeviri: UMUT, yaygınlaştır

Çeviri: SEVGİ, yaygınlaştır

Çeviri: ÖZGÜRLÜK, yaygınlaştır

İnsanların çoğunlukla nazik ve merhametli olduğuna inanırsak, bizim de nazik ve merhametli davranmamız daha muhtemeldir.

Haberlerde ve popüler kültürde hangi değerlerin (ağırlıklı olarak çatışma, şiddet, zenginlik ve tüketimcilik) ön plana çıktığını düşünürsek, aslında insan haklarına gerçekten faydası olan değerlerin geri

planda kalması riski olduğunu anlarız.

Bu faydalı değerleri ön plana çıkarmak, insan hakları hareketindeki bizlere düşer.

Muhafizelerimizin hedeflerine hizmet eden değerleri pekiştirmeyelim, güçlendirmeyelim ve kendi materyallerimiz ve içeriklerimizle dengeleri değiştirelim.

Joey Guidone

ULAŞMAK İSTEDİKLERİNİZİ ANLATIN

Yaratmak istediğiniz geleceği açıkça anlatın

Çoğu zaman insan hakları hareketinin hikayelerini, neyi önerdiğimiz ya da neyi elde etmeye çalıştığımız değil, neye karşı olduğumuz belirler.

Belirli hedef kitleler için ve belirli koşullarda "çatışmayı önlemeye" çalışmak çok motive edici olabilir, ancak baskın anlatı bu olursa, hareketimiz çatışma ile ilişkilendirilecektir. Oysa, "barışı inşa etme" çabalarımız hakkında konuşmaya daha fazla zaman ayırırsak, hedef kitlemizin hareketimizle ilişkilendirecekleri daha olumlu bir duygusal tepki göstermeleri muhtemeldir.

Elbette korkumuzu, üzüntümüzü ve öfkemizi paylaşmamızın da bir zamanı ve yeri var. Hikayelerimizden tüm bunları söyleyebiliriz ancak anlatımızı da bu duyguların tanımlamasına izin veremeyiz. Umut, sevgi, empati, adalet, barış ve daha iyi bir yarın vaadi nihayetinde hareketimiz için daha motive edici ve daha sürdürülebilir kılar.

Bu nedenle, öncelikle insan hakları savunucularının susturulmasına ya da tartışmalardan dışlanmasına odaklanmak yerine, önemli tartışmalarda sesleri duyulduğunda işlerin nasıl görüldüğünün bir resmini çizmeye çalışın. Herkesin insan hakları anlaşılrsa, bu haklara saygı gösterilse ve bu haklar desteklenseydi dünya nasıl görünürdü? Bu soruya verdiğiniz yanıtlar hakkında daha fazla konuşun.

Sağlık sorunları konusunda çalışıyorsanız, herkesin ihtiyaç duyduğu zamanda ve yerde ücretsiz sağlık hizmeti almasının ne kadar harika olacağını, böyle bir hizmetin hasta çocuğuna bakan bir ebeveyn açısından ne anlama geleceğini anlatın. Çevreyi savunuyorsanız, çevremizi korursak dağların, ormanların, nehirlerin tadını çıkarabileceğimizi, yaşamımızın bağlı olduğu çevrenin, içtiğimiz suyun ve soluduğumuz havanın temiz ve sağlıklı olacağını anlatın. İnsanlar barış dolu bir dünyada iyi bir yaşam sürmek istiyorlar. Tüm bunları bizim yaptıklarımızla ilişkilendirmelerini sağlamalyız.

Elbette desteklemeye çalıştığınız politikalar ve eylemler, vaatlerinizi yerine getirebileceğiniz güvenilir bir yol olarak görülmelidir, ancak iş görüşleri değiştirecek mesajlar vermek olduğunda, anlatınızda politik ayrıntıların "ne" olduğundan ziyade "niye" olduğunu anlatmanız çok daha önemlidir.

Söyle diyorlar...

 Bu insan hakları örgütleri ve yardım dernekleri dış mihrakların kuklalarıdır. Sosyal medyadaki konuşmaları zehirlemekten ve ülkemizin ilerlemesine engel olmaktan başka bir şey yapmıyorlar. Bu kanun dış mihrakların siyasetimiz üzerindeki etkisini kaldıracak.

Saldırını tekrarlayarak reddetmekten kaçınmalıyız (örn. "biz yabancıları temsil etmiyoruz" demeyin), zira bu sadece kelime çağrışımını pekiştirecektir.

 Karşılık verebiliriz ancak bunun yerine konuşmanın odağını değiştirmeye çalışabiliriz...

 Politikacılar eleştirilmekten hoşlanmayabilir ancak bu, demokrasideki işlerinin bir parçasıdır.

 Yardım dernekleri ve insan hakları örgütleri, topluma fayda sağlayacak tecrübeye ve fikirlere sahiptir; kamu politikası tartışmalarının dışında bırakılmamalıdır.

 İyi bir hükümet endişeleri dinler ve toplumun ihtiyaç ve isteklerini anlamaya çalışır. Yardım derneklerinin ve topluluğu temsil eden grupların politikaya dair tartışmaların bir parçası olmasını sağlamak yapılacak en doğru şeydir ve herkesin yararınadır.

 Ya da saldırıların tamamen göz ardı edip, kendi hikayemizi anlatabiliriz...

 Hepimiz birbirimize göz kulak olduğumuz ve hayatımızı etkileyen kararlar hakkında söz söylemekte özgür olduğumuz topluluklarda yaşamak istiyoruz.

 İster bir evsizler barınağı işletiyor, ister kadın haklarını savunuyor olsun, yardım dernekleri ve insan hakları örgütleri, resmi politikaların topluluklarımıza nasıl zarar verebileceği ya da onlara nasıl yardımcı olabileceği konusunda önemli görüşlere ve tecrübeye sahiptir.

 Ne yazık ki politikacı X, incelemiden ve hesap verilebilirlikten kaçınmak istiyor ve yardım derneklerini kamu tartışmalarından uzakta tutmaya ve hükümet politikalarını eleştirmelerini engellemeye çalışıyor.

 Toplulukların demokrasimizde söz sahibi olmasını sağlamaya yardım edebilir misiniz?

SORUNU TANIMLAYIN

Bir sorunun çözülebileceğini anlatmak için o sorunun sorumlularını belirleyin

Sorunu açıkça ortaya koymazsak, anlatılarımız anlamını yitirebilir ve basmakalıp bir anlatı olarak bir kenara atılabilir. Ortaya somut bir sorun koymalıyız ve insanlar bu sorunu anlayabilmeli, ortada adaletsizlik olduğunu ancak bunun “düzeltilebileceğini” görmelidirler.

“Demokrasi tüm dünyada düşüşe geçti” gibi şeyler söylersek, kulağa sanki durdurulamaz daha büyük bir güç için içindeymiş gibi gelir. Tıpkı okyanustaki dalgaları durduramayacağımız gibi, bu düşüşü engellemek için yapacak pek bir şey olmadığını düşündürür.

Oysa demokrasiyi fiilen zayıflatmakta olan ve sistemik ırkçılığı sürdüren kişilerin, kuruluşların, şirketlerin isimleri ve adresleri belli. Bu kişilerin, kuruluşların ve şirketlerin ismini verdiğimizizde sorumluluk hissedeceklerdir ve hedef kitemize de sorunlara yol açan kişileri, kuruluşları ya da şirketleri ikna etmek ya da sorumlu tutmak için harekete geçebileceklerini hatırlayacaklardır.

Münferit yönetimler, partilerin, politikacıların ya da şirketlerin ismini verdiğinizde savunuculuk daha riskli hale gelir. Bu yüzden stratejiniz açısından isim vermenin mi yoksa daha genel tanımların ve unvanların arkasında saklanacağınız daha diplomatik bir yaklaşım benimsemenin mi doğru olduğunu düşünün, ayrıca hem fiziksel misilleme hem de yasal riskler bakımından hangisinin daha güvenli olacağını dikkatlice değerlendirin. Ancak her halükarda sorunun

kimin sorumluluğunda olduğunu ve kimin bu sorunu düzeltecek gücü olduğunu açıklayın.

Sorundan kimin sorumlu olduğunu açıkça belirtmenin bir diğer avantajı da bir kurum olarak hükümetin tamamının itibarına gölge düşürmemektir. Örneğin “x hükümeti şunu yapıyor” dediğinizde genel olarak hükümetlere duyulan güveni sarsabilirsiniz. Oysa, “politikacı X ya da genel müdür Y şunu yapıyor” dediğinizde, itibarının zarar göreceği olan asıl karar alma makamıdır.

Anlatınızda sorunu, hedef kitlenizin dünya görüşüne uygun şekilde açıklarsanız size ya da örgütünüzü güvenmeleri ve kendilerini anladığınızı hissetmeleri daha muhtemeldir.

Bu nedenle hedef kitlenizi anlamalı, şikayetlerini ve umutlarını bilmelisiniz.

“Gerçekte ‘sesi olmayan’ kimse yoktur. Bu kişiler kasten susturulanlar ya da duyulmaması tercih edilenlerdir.”

ARUNDHATI ROY

Soruna kimin ya da neyin neden olduğunu vurgulayamazsak, hedef kitemizin sorunun çözülebileceğine dair güveni azalır ve enerjilerini nereye yönelteceklerini bilemezler.

İnsan haklarına ilişkin anlatılardaki ‘sorun’ genellikle güç dinamiğiyle (kimin elinde güç var, kimin elinde güç yok ve bu güç nasıl kullanılıyor) ilişkilidir. Bizim işimiz gücün paylaşılmasını, insanların ve toplulukların özgürleşmesini ve güç kazanmasını sağlayacak reformlara destek bulmaktır.

Daha az soyut jargon kullanın...

 Sivil toplum alanı daralıyor.

 Güç dinamiklerine daha somut örnekler verin

 Güçlü şirketler ve onların istediklerini yapan politikacılar (örneğin X Başkanı/Şirketi/ Hükümeti) kamuoyundaki tartışmaları sınırlayarak denetimden ve hesap verilebilirlikten kaçınmaya çalışıyorlar.

BAŞARIYA GİDEN YOLU GÖSTERİN

Yapılacak işleri anlatın, harekete geçirin ve kolektif gücümüzü takdir edin

David Espinosa for Fine Acts

Futbol oynarken sadece karşı takımın daha büyük, daha güçlü ve daha hızlı olduğundan bahseden ve sezonun her maçını kaybettiğini hatırlatan bir takım kaptanı sahada coşkuyla koşmanızı sağlamaz. Aynı şekilde, sizin de maç öncesi yapacağınız konuşma hedef kitlenizi harekete geçirmeli; güçlü yanlarını ve becerilerini vurgulamalı, takım çalışmasının önemini hatırlatmalı ve önerilen stratejiyi açıklamalıdır. Açık ve ilham verici bir oyun planı takım arkadaşlarınıza kazanmak için kendilerine güven duymalarını sağlayacaktır.

“İnsanların güçten düşmelerinin en önemli sebebi, güçsüz olduklarını düşünmeleridir”

ALICE WALKER

Öncelikle insanlara maçın sonunun önceden belli olmadığı, kazanıp kaybetmelerinin kendilerini oyuna ne kadar verdiklerine ve ne kadar çaba sarf ettiklerine bağlı olduğu hatırlatılmalıdır. Bu yüzden güçlerinin olduğunu, davanızı savunulmasında aktif bir rol oynayabileceklerini ve bir seçme haklarının olduğunu hatırlatın.

İkinci olarak, nelerin mümkün olduğunu göstermek ve hedef kitlenizi tarihe nasıl geçmek istediklerini, nasıl bir miras bırakacaklarını düşünmeye sevk etmek için insan hakları konusunda kaydedilen gelişmelere dair ilgili örnekleri vererek kolektif gücümüzü takdir edin.

Üçüncü olarak, kendilerini sevk ettiğiniz, zafere giden yolun ne olduğunu anlatın. Sizin mesajınızı okuduktan sonra zafere gitmeleri için ne yapılması gerekiyor? Zafere uzun ve zorlu bir yolun sonunda ulaşılacaksa genellikle daha küçük başarıların elde edileceği merhalelere bölmek iyi olacaktır.

Herkesin adil muamele ve saygı gördüğü, sistemik ırkçılığın olmadığı bir adalet sistemine ulaşmak isteyebilirsiniz peki bunun gerçekleşmesi için hangi reformların yapılması gerekiyor ve ilgili karar alıcıların kabul etmesi için önerdiğiniz değişim teorisi nedir? Bunu anlatın.

Anlatı seviyesinde mesajınız her zaman geniş kapsamlı olacaktır (insanların ve toplulukların organize olması, konuşmaları, seçmen olmaları vs.) ancak kampanya seviyesinde mesajlarınız daha spesifik olmalı, izlenmesi gereken politikayı ya da eylemlerinizin size nasıl sonuca götüreceğini anlatmalıdır.

Yapılacak işleri asla insanların gözünü korkutacak şekilde anlatmayın, daha küçük, kolay indirilebilir adımlara bölün. Bir kampanyada, insanları belli eylemler yapmaya çağırırsanız hem kamuoyunda hem de politik sahnede daha kolay destek bulabilirsiniz. Daha büyük bir reforma giden yolda sırasıyla belirli daha küçük hedeflerin peşinde koşarsanız destek bulmanız ve reformun gerçekleştirilmesi daha muhtemeldir.

YAPTIKLARINIZ SÖYLEDİKLERİNİZİN AYNASI OLSUN

Eylemlerinizi ve taktiklerinizi, anlatınıza uygun olmalı

Disiplinli olur ve çalışırsak, bu tavsiyeyi günlük çalışmalarımızda daha iyi uygulayabiliriz. Ancak teoriyi bilesek de anlatılarımızla yaratmak istediğimiz büyük mozaiği hep aklımızda tutsak da gerçekler ve işimizin zorlukları yapmak istediklerimizin önüne geçebilir.

Saldırıya uğrarken ya da sayısız acil insan hakları krizlerine müdahale etmeye çalışırken yapmayı planladığımız şeyleri nasıl yapabiliriz? Nihayetinde bir çok çalışmanın stratejik ve yapısal kurumsal seviyede başlaması gerekir. Yeni anlatılar oluşturacak alanı ve kapasiteyi oluşturmak, içerik için gereken kaynakları bulmak ve bu anlatıları aktaracak fırsatları yakalamak için bir kuruluşun her kademesinin katılımına ihtiyaç vardır. Ancak proaktif düşünce yapıları ve stratejiler hareketimizi ileriye taşıyacaktır.

Muhafiflerimizin dümen suyuna kapılmamalı, kendi ritmimizi yakalamalıyız.

Çalışmalarınızda kullandığınız taktikler de gözden geçirmelisiniz. Örgütünüz ya da kampanyanız harekete katma değer sağlıyorsa ve çalışma şeklinizin etkili olduğundan eminseniz tabii ki konumunuzu zayıflatacak bir şey yapmayın. Ancak 'vasıtamızın mesaj' olduğunu biliyoruz ve genellikle en etkili mesajın verilebilmesi için her şeyin düşünülmesi gerekir.

Petra Soldi for Fine Acts

Örneğin anlatınızın taban örgütleri hakkında olmasını istiyorsanız, kapalı kapılar arkasından BM jargonuyla dolu bir beyanda bulunan, Cenevre’de yaşayan deneyimli bir savunucu o mesaj için en uygun aracı olmayabilir. BM sistemleri içinde yapabileceğimizin sınırı olsa da ilgili kişileri münazaralara dahil etmenin yollarını bulmalıyız.

Avustralya’da yerlilerin son derece yüksek tutuklanma oranlarını düşürme çabaları genellikle ‘çok zor/ çok karmaşık’ olarak görülür ancak çok büyük bir etki yaratacak küçük ve basit bir reform yapılması için şu anda yürütülen bir kampanya hız kazanıyor: eğer her Devlet (uluslararası hukukun gerektirdiği gibi) çocukların mahkumiyet yaşını 10’dan 14’e çıkarırsa, tutuklu Aborjin çocukların sayısı ve gelecekteki suç oranları çok büyük ölçüde azalacaktır.

Etkilenen toplulukların seslerini duyurmasına imkan tanımak gerekiyorsa da farklı konularda belli hedef kitleleri ikna etmek için farklı ulakların daha etkili olabileceğini de gözden kaçırmamak gerekir. Bazen mesajı kimden gelmesi gerektiği çok açıktır, ama bazen aklınıza gelmeyecek kişiler çok başarılı olabilir, bu yüzden deneme yapmaktan çekinmeyin.

Örneğin yıllardır bilim adamları açıklamalarda bulundu, sürekli kutup ayılarının görüntüleri kullanıldı ama insanları iklim değişikliği konusunda bir şeyler yapmaları gerektiğini fark ettiren ve tutumlarını değiştirenler genç kızlar oldu. Tabii ki, çalışmanızı yapma ve yönetme şekliniz de kuruluşunuzun değerlerine ve felsefesine uygun olmalıdır; örneğin hizmet etmeyi hedeflediğiniz etkilenen topluluklara siz kendi aranızda söz hakkı, masada bir yer veriyor musunuz?

Nasil çalıştığımız ve organize olduğumuz da kendi içinde anlamlıdır, bu yüzden nasıl bir rol oynadığınızı ve sizin ya da kuruluşunuzun kolektif çabalarımıza en iyi şekilde katkıda bulunması ya da sağladığı katkıyı arttırması için ne yapmanız gerektiğini belirleyin.

BÖLÜM II: BM'DEKİ ANLATILAR

İNSAN HAKLARI

Özgürlüğün, saygının, eşitliğin ve onurun olduğu daha iyi bir gelecek yaratmak

İnsan hakları kim olursa ve nereden geliyorsa gelsin herkesin adil bir muamele ve saygı görmesi gerektiği fikrine dayanır. İnsan hakları, herkesin özgürce ve onurlu bir şekilde yaşayabileceği, eşit haklara sahip olabileceği bir gelecek yaratmak için hükümetlerimizin, kurumlarımızın ve işletmelerimizin uymasını istediğimiz standartlardır.

TEMATİK HAKLAR

İnsan hakları harikadır ancak bir hareket olarak gerçek “ürünlerimiz” (barınma, özgürlük, iş, eşitlik, sağlık, saygı, adil muamele, eğitim vs.) hakkında yeterince konuşmamamız dikkat çekicidir. Neredeyse herkes tüm bu önemli şeylerin hayatımıza somut yararlar sağladığını kabul etse de herkes bunları “insan hakları” terimi ile bağdaştırmaz. Bu saydıklarımızı ve “insan hakları” sözcüklerini ne kadar çok aynı cümlede kullanırsak o kadar iyidir.

Herkes, insan haklarını çatışma, ihaller ya da hoş olmayan durumlarla (hapishaneler, teröristler, işkence, savaş, vs.) bağdaştırılan haberleri duymaya alışık. Bizim işimiz ise insan haklarını günlük yaşamımızda sağladığı muhtelif yararlar, örneğin hastanelerimiz ve okullarımız olması ya da bir araya gelip tutku duyduğumuz şeyler hakkında konuşma özgürlüğümüz olması ile bağdaştırmaktır.

İçinde bulunduğumuz koşullar bazı haklarımızı kullanmamıza izin vermese dahi, bu hakları kullanabilsek hayatın nasıl daha güzel olacağından konuşabiliriz.

Tabii ki insan hakları savunucuları bu sayılanların temininde hayati bir rol oynar. Bu yüzden zihinlerde bu ilişkinin daha kuvvetli olmasını sağlayalım. Hedef kitlemiz için noktaları biz birleştirelim.

ISHR yakın dönemde içinde insan hakları savunucularının geçtiği 26.000 medya haberini analiz ettiğinde, savunucularla en çok ilişkilendirilen sözcüklerin ‘suç’, ‘şiddet’ ve ‘ihlal’ olduğunu tespit etti. ‘Özgürlük’ kelimesi, hak savunucularıyla en çok ilişkilendirilen 100 sözcüğün arasında yer alsa da ‘onur’, ‘eşitlik’, ‘adillik’ ve ‘adalet’ gibi sözcükler ilk 100’de bile yer almadı.

İnsan haklarına dair yapılan konuşmaları sağlık hizmetleri, eğitim, eşit fırsat vs. gibi popüler ve olumlu konularla ilişkilendirmenin yollarını arayın. Belli bir hakla ilgili sağlam bir zemininiz olmadığını düşünüyorsanız, hedef kitlenizin sevdiğinden emin olduğunuz diğer haklarla birleştirmeye çalışın. İnsan haklarının bir bütün olduğu kavramını pekiştirmek için o hakkı, diğer haklarla bir araya getirin. Politikacıların sadece kendilerinin saygı duydukları hakları seçmelerine izin veremeyiz.

Özünde tüm insan hakları herkesçe anlaşılır ve sevilir. Zaman zaman çok da sevilmeyen konular hakkında konuşmak zorunda kalabiliriz, ancak insan hakları söz konusu olduğunda her zaman konuşmayı yönlendirebileceğimiz ortak bir ilke ya da değer vardır.

Suçlular sevilmez olabilir ancak bir kişinin onuruna saygı duymak herkesin anladığı ve kabul ettiği bir şeydir, bu yüzden mahkumların rutin olarak elbiselerinin çıkartılarak aranmasının küçük düşürücü ve gereksiz bir deneyim olduğunu açıklayabiliriz. Aynı şekilde, insanlara adil ve onurlu bir şekilde davranırsak onların da başkalarına adil ve onurlu bir şekilde davranma ihtimalini arttırdığımızı da açıklayabiliriz. Karar alıcıları, aldıkları kararların ve yaptıkları işlerin kendilerini nasıl gösterdiğini düşünmeye de davet edebilir ve onlara bu örneklerle kefarete ve ikinci şansa inandıklarını gösterme fırsatı verebiliriz.

BİR KAVRAM OLARAK İNSAN HAKLARI

Zaman zaman kullanabileceğimiz spesifik örneklerimiz olmayabilir ya da insan haklarına bir bütün olarak bakmak isteyebiliriz. Örneğin “insan hakları nedir?” sorusunu nasıl yanıtlayabiliriz?

Daha önce söylediğimiz gibi esasen insan hakları kim olursa ya da nereden gelirse gelsin herkesin adil bir muamele ve saygı görmesi gerektiği fikrine dayanır. Pratikte ise insan hakları herkesin özgürce ve onurlu bir şekilde yaşayabileceği ve eşit haklara sahip olabileceği bir gelecek yaratmak için hükümetlerimizden ve işletmelerimizden uymalarını istediğimiz standartlardır.

Burada insan haklarını sadece kötü şeylerin olmasını engelleyecek bir araç olarak değil, her şeyi daha iyi yapabilecek bir araç olarak kullanmamız gerektiğini vurguluyoruz.

Sebastian Rubiano for Fine Acts

İnsan hakları hükümetin gücünün kontrol altında tutulmasını sağlasa da, hükümetin her zaman karşı gelinmesi gereken kötü bir güç olduğu nosyonu da pekiştirmek istemeyiz, zira bunun bir faydası olmaz. Bunun yerine herkesin vatandaşların katılımı ile hükümetlerin yaşamlarımızın iyileştirilmesinde önemli ve pozitif bir rol oynayabileceğini bilmelerini istiyoruz. Bizim işimiz bunun ancak hükümetler insan haklarına saygı duyduğunda, insan haklarını desteklediğinde ve çözümler oluştururken sivil toplumu da işin içine kattığında olabileceğini anlatmaktır.

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI

Eşit haklar vaadini yerine getirerek dünyayı daha iyi bir yer haline getirmek

İnsan hakları savunucuları insan haklarını destekleyerek ve koruyarak dünyayı daha iyi ve adil bir yer yapmaya çalışan insanlardır. Her birimiz özgürlük, saygı, eşitlik ve onur gibi kavramların kanunlarımızda, politikalarımızda ve uygulamalarımızda yer almasını sağlamanın yollarını arayarak insan hakları savunucuları olabiliriz.

"Savunucu" teriminin kendisi saldırı altında olma fikrini uyandırması ve hedef kitleyi çatışma odaklı bir düşünme şekline sokması nedeniyle biraz sorunludur. Ancak uluslararası, bölgesel ve ulusal hukuk sistemlerinde belli bir anlam taşıyan (ve teoride de koruma sağlayan) çok önemli bir terim olduğundan bu terimi kullanmaktan kaçamayız. Yine de, bu terimi kullanma şeklimizde küçük değişiklikler yapabiliriz.

Örneğin, insan hakları savunucularını sanki başka bir sınıfmış gibi "ötekileştirmekten" kaçınalım. "İnsan haklarını savunan insanlardan" bahsedebiliriz (Evet, tıpkı sizin ve benim gibi insanlardan).

İnsan hakları savunucularından ya da insan haklarının savunulmasından bahsederken, "kapsamak", "korumak" ve "desteklemek" gibi fiiller de ekleyebiliriz. Bu şekilde BM İnsan Hakları Savunucuları Bildirgesinde kullanılan dile de uymuş oluruz.

Çeviri: Hafta sonunu sana getirenler organize iş gücü

"Herkesin bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte ulusal ve uluslararası düzeyde insan haklarının ve temel özgürlüklerinin **korunmasını ve gerçekleştirilmesini destekleme** ve **bunun için çaba gösterme hakkı vardır.**"

MADDE 1, BM İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI BİLDİRGESİ

Hepimizin insan haklarını destekleyebileceği ve savunabileceği fikrini yerleştirmek istiyoruz. Rosa Parks, Nelson Mandela ve Greta Thunberg; bu insanlar özel güçlerle doğmadılar, harekete geçmesi seçtiler, insan haklarını savunmayı seçtiler. Hedef kitemize insan hakları konusunun başkalarına bırakılabilecek bir konu olduğunu düşündürmemeliyiz. İnsan haklarının bakılıp, büyütülüp, beslenmesi gerekir ve her birimiz bunu yapabiliriz.

"Gezegenimizin karşı karşıya olduğu en büyük tehdit, başka birinin gezegenimizi kurtaracağı inancıdır."

ROBERT SWAN

Bu Noktadan

🗨️ *Protestolar şehirde hayatı durma noktasına getirirken, ordunun darbeyi protesto eden insan hakları savunucularının oluşturduğu büyük kalabalıkları şiddete başvurarak dağıtmasından korkuluyor.*

Bu Noktaya

👍 *Demokrasiyi ülkelerine geri getirmeye kararlı yüz binlerce insan, ordunun şiddetle karşılık vermesi tehlikesine karşın darbeyi sürekli protesto ediyorlar.*

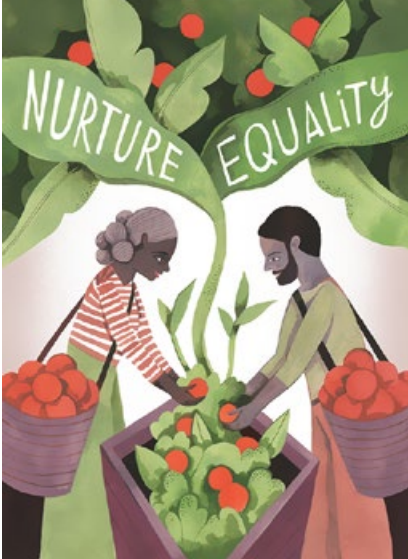
Burada ordu ve yapabileceği korkunç şeyler vurgulanıyor.

Burada insanların motivasyonu ve yaptıkları eylemler vurgulanıyor.

Dikkatleri insan hakkı savunucusu olmanın olumsuz deneyimlerinden uzaklaştırıp, insan haklarını savunmanın ve desteklemenin getirdiği ya da getirmeyi amaçladığı faydalara çevirmeliyiz.

Bazı ülkelerde aktivistlerin kovuşturulmaya uğradığı gerçeğinin üstünü örtmekten bahsetmiyoruz ancak motivasyonları ve iştiaqları daha fazla vurgulamaya

çalışmalıyız: bu insanlar işlerin nasıl olması gerektiğine inanıyorlar, nasıl bir değişiklik yapılmasını istiyorlar? Muhtemelen ulaşmak istedikleri herkesin anlayacağı ve destek vermek isteyeceği hedeflerdir. Sonra da aktivistlerin karşı çıktıkları ya da sorumlu tuttukları güçlerden, ayrıcalıklardan ve önyargılardan bahsedebilirsiniz.

Luisa Rivera for Fine Acts

Çeviri: Doğa, Eşitlik

topluma yaptığı katkıları nasıl takdir ediyorsak, insan haklarını savunmanın ve ilerletmenin toplumların sağlığı için şart olduğunu söylemeliyiz. Aynı şekilde, yoksullukla ya da evsizlikle mücadele eden insanlar genel olarak toplulumuzda kabul gören ve saygı duyulan kişilerdir. Bu türden çabaları tüm insan haklarının savunulması ve gerçekleştirilmesiyle bağdaştırmalıyız.

"Değişimin şiddetten uzak gerçekleşmesi, siyasi rekabetin dürüst olması ve insanların onurlu bir yaşam sürmesi gerektiğini savunan bir öğretmenim, belediye meclis üyesiyim, bir politikacıyım. Ülkemizdeki her kişinin nerede yaşıyor olursa olsun onurlu bir yaşam süreceği, insana yakışır miktarda gelir elde edeceği, iyi gıdalar ve giysiler satın alıp, yolculuk yapabileceği, hasta olduğunda yakınları için sağlık hizmeti alabileceği ve çocuklarına eğitim verebileceği ve kendisini özgür ve güvende hissedeceği bir gelecek öneriyorum. İşte tam olarak bu sebeplerle yargılanıyorum."

AKTİVİST

İnsan haklarını savunanların topluma sağladığı faydalardan daha fazla bahsetmeliyiz. Öğretmenlerin ya da başka mesleklerin

İnsan haklarını savunmayı normalleştirmeyi ve anakımlaştırmayı hedeflemeli ve insanlara bu hakları, insan hakları diye adlandırmaları bile yaşamlarının faydalı bir somut bir parçası olduğunu hatırlatmalıyız.

Toplumdaki olumlu değişikliklerin aktif olarak insan haklarını savunan ya da geliştirmek isteyen insanlar tarafından yapıldığını hatırlatın. Köteliğin kaldırılmasından hafta sonu tatilinin olmasına kadar tüm ilerlemeler adaletsizliği kabul etmek istemeyen ancak dünyayı daha iyi bir yer yapmak için politikaları, kanunları ve sosyal tutumları değiştirmeye zorlayan insanlar tarafından sağlandı.

Yaşadıkları dönemde baş belası ya da saf olarak görülen bir çok kişinin daha sonra tarihte çok güzel bir şekilde anıldığını biliyoruz. Bugünün insan hakları savunucularını geçmişle tatanalı karşılaştırmalar yaparak aşırı yüceltmeden, bugün insan haklarını savunan ya da geliştiren insanların aynı şekilde çalışmaya devam ettiğini, bizden önce yaşamış olanların başarılarının üzerine koymaya devam ettiğimizi ve bayrağı bizden sonra geleceklere devredeceğimizi açıkça anlatmalıyız. Yıllar içinde görmüş olduğumuz olumlu değişikliklerin ve ilerlemenin kendi başına öylece bir anda olmadığını vurgulamalıyız. Neticede tüm bunların insan haklarını savunan ve ilerleten insanlar sayesinde olduğunu hatırlatmalıyız.

“Katilleri onu mermilerle susturmaya çalıştı, ancak o bir tohum; tüm erkek ve kadınlarda yeniden doğan bir tohum. Ölmedi, çoğaldı.”

YERLİ HAKLARI SAVUNUCUSU BERTA CÁCERES'İN OĞLU SALVADOR EDGARDO ZUNIGA CÁCERES.

İnanlara ilerlemenin neresinde olduklarını hatırlatmak işe yarayabilir. Hedef kitlemize insanların dünyayı daha iyi bir yer kılmak için ortak bir güce sahip olduğunu, bugüne kadar ilerleme kaydedildiğini ancak hala yapacak çok şeyimiz olduğunu hatırlatabiliriz. Daha da önemlisi hedef kitlemizi tarih cetvelinin neresinde bulduklarını düşünmeye teşvik edersek, bundan sonra olacakların şu anda yapacakları seçimlere bağlı olduğunu fark edebilirler. Hem doğru şeyi yapma arzularına hitap etmeli hem de tarihe isimlerinin güzel bir şekilde geçmemesi ihtimalini hissettirip, suçluluk duygularını harekete geçirmeliyiz.

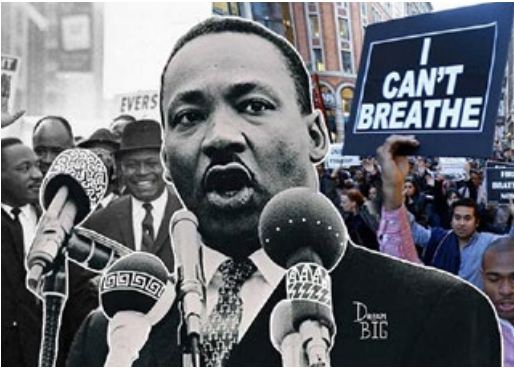
İnsanların insan haklarını aktif şekilde desteklemelerini ve hedefin daha iyi bir gelecek yaratmak olduğunu anlamalarını istiyoruz.

Farklı insanların kolektif çabalarımıza yapacağı katkı farklı olacaktır ancak nihayetinde hepsinin bir faydası olacaktır. Hedef kitlemiz kendilerini insan hakkı savunucuları olarak görmüyorsa bile en azından insan hakları savunucularını destekleyebilecekleri fark etmelerini sağlarız.

İnsan haklarını savunan insanların yargılanması hayatlarının önemli bir parçası ise de yaşanan zorlukların, tüm hikayenin belirleyici ögesi olmasından kaçınılmalıdır.

Kahramanların serüvenlerine dair klasik anlatıları düşünün; evet ana karakterlerin hiç bir zorlukla karşılaşmadığı bir hikaye gayet sıkıcı olurdu ancak biz bugün kahramanların kayıplarını ya da başarısızlıklarını hatırlamıyoruz, zorlukların üstesinden gelmek için gösterdikleri kararlılık ve cesareti, izledikleri yenilikçi yolları hatırlıyoruz.

Mümkün olduğu sürece insan haklarını savunmayı bir grup çalışması olarak göstermeliyiz. Çizgi romanlardaki kahramanların bile yol arkadaşları ve yardımcıları vardır. Bu yüzden bireysel insan hakları savunucularının temsil ettiği ve desteğini gördüğü topluluklardan, hareketlerden, hayatta kalanlardan ve destekçilerden bahsetmeyi unutmayın.

Diplomatlara ulaşmaya ya da diplomatlardan destek almaya çalışırken insan hakları savunucularının rolünün ya da bireysel savunucuların durumunun meşruluğuna dikkat çekmenin öneminden bahsedeceğiz ancak hedef kitleniz kim olursa olsun insan hakları savunucularının çalışmaları ve tecrübeleriyle hizmet etmeye çalıştıkları toplumlar ve üzerinde çalıştıkları meseleler arasında bağlantı kurmalısınız.

Hepsinden önemlisi, hedeflerinizi anlatılarınızın ve hikayelerinizin ana konusu yapın. Sadece neye “karşı olduğunuzu” ya da neyi engellemeye çalıştığınızı değil, neyi istediğinizi de anlatın.

İstenen reformla ulaşılması arzu edilen sonucun üzerine daha çok, reformun nasıl yapılacağına ilişkin ayrıntılar üzerinde daha az odaklanın. Hedef kitlenize reformun ya da değişikliklerin yapılması haline dünyanın, ülkenizin ya da toplumlarının nasıl değişeceğini anlatın.

Cecilia Castelli

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

Farklılıklarımıza rağmen bir araya gelip çalışmak, hesap verilebilirliği sağlamak ve ortak sorunlara çözümler bulmak

Birleşmiş Milletler, farklılıklarımıza rağmen bir araya gelip çalışabileceğimiz, hesap verilebilirliği sağlayabileceğimiz ve ortak sorunlara çözümler bulabileceğimiz bir yerdir. Nihayetinde amacı halklar arasında dostluk kurmak ve sağlıklı bir gezegende barışı desteklemektir.

BM, ortak insanlığımızı takdir eden ve daha iyi bir gelecek yaratmayı hedefleyen bir anlatıyı sunabileceğimiz ideal bir ortamdır. Bunu avantajımıza kullanmalıyız. Belli bir değere ya da ilkeye ilişkin tematik argümanlarımızı nasıl oluşturuyorsak BM'nin temel amacını da aynı şekilde kullanabiliriz.

Savunuculuğumuz, BM'nin kendi hedefleri ile uyumluysa o zaman muhalifleriniz kendilerini BM'nin erdemli hedeflerine karşı çıkan bir konumda bulabilirler. Bu yüzden diyalogo, BM'nin genel insan hakları misyonunun çerçevesine oturtmaya çalışın. Bu şartlara uymayanlara, daha iyi bir gelecek yaratmak isteyen takım oyuncusu olmadıklarını, kendi çıkarlarının bu önemli görevi zorlaştırdığını söyleyin.

Anna Tabeff

**WE ARE NOT FREE
UNTIL EVERYONE IS FREE**

Çeviri: Herkes özgür olana kadar özgür değiliz

BM herkesin etrafında oturabileceği büyük bir masadır. Verimsiz olabilir, mükemmellikten uzak olabilir ancak herkesin birlikte oturabileceği büyüklükte tek masa olduğunu unutmayalım. Yanlış anlamalara ve çatışmalara karşı çıkacağı umuduyla diyalog kurabileceğimiz tek yer burası.

ARAŞTIRMA KATILIMCISI

Birleşmiş Milletlere dair pek de yardımcı olmayan ancak çok sık dile getirilen anlatılardan biri, BM'nin bir işe yaramayan uzun konuşmaların ve tartışmaların yapıldığı bir yer olduğu, sonuçta hiç bir şeyin yapılmadığı, her şeyin 'sulandırıldığı' ya da her şeyden ödün verildiği, gerçekte bir değişiklik sağlanmadığıdır. Büyük kuruluşlara ilişkin hayal kırıklığı yaşanabilir ancak bu türden anlatıların beslenmesi fayda getirmez.

Bu olumsuz anlatıyı değiştirmenin anahtarı, BM'nin başarısızlıkları üzerinde durmaktansa yaptığı iyi çalışmalarını ve bu çalışmalarını yarattığı etkiyi takdir etmektir. Tabii ki dürüst eleştiriler bir kuruluşun iyileşmesi açısından önemlidir ancak BM'ye atfedilen başarısızlıklar genellikle münferit üye Devletlerin başarısızlıklarıdır (örneğin veto yetkisi olan bir Devletin Güvenlik Konseyinde barış ve güvenliğe dair önemli bir kararı desteklememesi).

BM'deki savunuculuğumuz, BM'nin hesap verilebilirliğe ve adalete ulaşmamıza yardımcı olabileceği, anlayış ve barışı destekleyebileceği ve izlemeye değer standartlar oluşturduğu inancına dayanır. Sisteme duyduğumuz inancı hedef kitlemize yansıtmalıyız.

Birleşmiş Milletlerin eksikliklerine gözünüzü kapayın demiyoruz ama yaratmaya çalıştığınız mozaikçi tekrar düşünmenizi istiyoruz. Birleşmiş Milletleri dünyaya nasıl göstermek istiyorsunuz? Genel olarak BM'yi olumlu bir şekilde göstermeniz gerektiğini düşünüyoruz. Sorunları BM ile birlikte çözmeyi gerektiğinde de elde etmek istediğiniz sonuçları vurgulayın.

İnsanlara BM'nin ve yaptığı işlerin kalitesine ilişkin sorumluluğun nihayetinde, savunuculuk çalışmalarımızın hedefindeki üyelerine düştüğünü hatırlatabiliriz. İnsanların kuruluşu suçlamalarına izin vermeyin, BM'nin ancak üyeleri iyi işler yaparsa iyi olabileceğine işaret edin. BM'de yapılan çalışmaların kalitesini belirleyen üyelerinin aldığı kararlar ve gösterdiği tutarlılıktır.

BM, birbirine bağlı bir dünya görüşündeki diyalogları çerçeveleyen hikayeleri paylaşma fırsatı sunar. İnsanlar kaderlerimizin birbirinden ayrı tutulamayacağını bildikleri için Birleşmiş Milletlerde bir araya geliyorlar.

"Bir konu önce Birleşmiş Milletlerde karara bağlanmazsa o zaman kendi ülkemde bir şey yapamam. Bir şey BM seviyesinde ne kadar iyi tesis edilirse ben de o zaman kendi ülkemde argümanlarımı o kadar iyi destekleyebilirim ve bu hakkın burada tesis edilmesi lazım çünkü BM'de bir norm olarak kabul edildi diyebilirim."

ARAŞTIRMA
KATILIMCISI

Ashwin Chacko

Çeviri: Birbirinizi yukarı kaldıran

ULUSLARARASI DİPLOMASİ Dinlemek ve çözümler oluşturup, uygulamak

Diplomatlar görüş alırlar, endişeleri dinlerler ve olası çözümleri kendi devletlerine anlatırlar. Diplomatlar nihayetinde karar alıcı olmasalar da tartışmaları şekillendirebilirler ve masadaki seçeneğin insan haklarına saygılı olmasını sağlamakla yükümlüdürler.

Buraya kadar ele aldığımız her şey insan haktan ve bu haktan savunularla ilgili olarak genel hedef kitleye hitap ederken dikkate almanız gereken şeylerdi ve hedef kitleni ağırlıklı olarak diplomatlardan oluştuğunda da tüm bu anlattıklarımız işe yarayacaktır. Ancak, özellikle diplomatlarla konuşurken dikkate almanız gereken bir kaç husus daha bulunmaktadır. Eğer başka diplomatlarla konuşan bir diplomatsanız da bunlar işe

yarayacaktır Bu tavsiyeler, bu rehberin hazırlanması sırasında ISHR tarafından yapılan araştırmalara ve şu anda görev yapan ve eski diplomatlarla, BM insan hakları uzmanları ve özel raportörler ile yapılan görüşmelere dayanmaktadır.

Kimi zaman mesajınızın amacı karşınızdakinin konuyla ilgilenmesini ya da ikna olmasını sağlamak değil, topluluğunuzun hissettiği haklı ve anlamlı öfkeyi dile getirmektir. Bir diplomat olarak temsil ettiğiniz hükümetin endişesini ya da üzüntüsünü ifade ediyor olabilirsiniz. Kimi zaman insan haklarını ihlal eden hükümetlerin adını verip, mahcup etme taktiğini uygulayabilirsiniz. Kimi zaman diğer hükümetlerden harekete geçmelerini isteyebilirsiniz. Bunların tümü de meşru seçeneklerdir ve özellikle stratejiniz ve değişim teorinize uyanları tercih etmelisiniz. Ancak amacınız anlamlı bir diyalog başlatmak umuduyla belli diplomatları ya da hükümetleri konuya dahil etmeksiz bu tür yaklaşımların faydası olmayabilir.

"Klasik insan hakları yaklaşımı kınamadır: Hak sahibi sorumluluğu olanları ve faili tekrar tekrar kınar bu yüzden harekete geçmek zorunda kalırlar. Aktivistlerin temel taktik olarak kınamayı bırakıp müttefik bulmak için kavramsal bir değişikliğe gitmesine ihtiyaç var."

ARAŞTIRMA KATILIMCISI

Tabii ki bir diplomatın da yapabilecekleri bellidir. Günün sonunda diplomatların görevi hizmet ettikleri hükümeti temsil etmek, bu hükümetin politikalarını geliştirmek ve değerlendirilmek üzere bilgi ve tavsiye vermektir. Ancak bu proje kapsamında başvuru diplomatların büyük çoğunluğu sonucu belli bir ölçüde etkileyebileceklerine inandıklarını söylemişlerdir. Kendi çevrelerinde insan hakları davasını desteklemeye hazır diplomatların bulunması ulaşmak istediğiniz sonuca gitmenizde size avantaj sağlayabilir.

Pietro Soldi for Fine Acts

Çeviri: Sayılardaki gücün sesi

KONUyla İLGİLİ OLMA

Keşif yapmaya harcayacak zamanınız olmadığından toplantılardan önce ödevinizi yapın. Sizin konunuz hakkındaki görüşlerinizi biliyor musunuz, bu görüşler son zamanlarda değişiklik gösterdi mi, bu görüşte olmalarını etkileyen en önemli nedenler nelerdir, vs. gibi soruların yanıtlarını önceden araştırın. Üzerinde çalıştığınız konu ile bu konuya dahil etmek istediğiniz ülke ya da hükümet arasında tarihi, kültürel ya da ticari bağlantılar var mı? Eğer varsa, briefing materyallerinizde bu bağlantıları vurgulayın ve konuyla ilgili olup olmadığını ve bunlardan nasıl faydalanabileceğinizi değerlendirin.

Konuya dahil etmek istediğiniz ülkenin tarihinde, sizin davanıza paralellik gösteren ilerlemeler olmuş mu? Örneğin kadınların ilk kez seçme hakkı kazandığı Yeni Zelanda ya da her ikisi de toplumsal cinsiyet parite endeksinde ilk 10 ülke arasında giren Namibya veya Ruanda, toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili kararlara destek vermeye daha kolay ikna edilebilir mi?

Diplomatlar çok farklı konularla ilgilenirler ve konuya sempati duyan bir kişinin bile bu konuya ayıracağı zaman konusunda üstlerine gerekçe göstermelidir, bu yüzden kendilerine bu hususta yardımcı olun.

Araştırma yaparken, hükümetlerinin kısa vadede değişmesi güç köklü politik görüşlerinin neler olduğunu ancak hangi konularda bir şeyler yapılabileceğini anlamaya çalışın. Belli bir düzeyde kayıtsız oldukları konular bile işe yarayabilir çünkü belli bir konu hakkında bir görüşü olmayan bir kişiyi ya da hükümeti ikna etmek, zaten o konuda bir görüşü olan birini ikna etmekten daha kolaydır.

MEŞRULUK

Anlatılara ilişkin daha geniş kapsamlı tavsiyelerimizde, savunucuları, insan haklarını geliştiren ve savunan kişileri "günümüzün kahramanları" olarak göstermeye teşvik etmiş olsak da, diplomatlarla yaptığımız istişareler, toplantı yapılmasını ya da münazaralara katılmasını istediğiniz savunucuların statüsünün bir şekilde yükseltilmesine ihtiyaç olduğunu ortaya çıkarmıştır. Misyonların ya da BM'nin, belli meclislerde herhangi bir kişinin konuşmasına izin veremeyeceği düşünülmektedir. Bu yüzden ilgili kişinin rolünü tanımlarken, statüsünü biraz daha yüksek göstermeye çalışın. Örneğin "sosyal adalet aktivistlerini" "sosyal adalet

liderlerini" olarak tanıtmamız uygun olabilir. Aynı şekilde, ilgili kişinin söz konusu mesele hakkındaki görüşünü, uzmanlığını ya da meşruluğunu açıklayın.

İlgili kişiyi mümkün olduğunca açık ve sadece bir şekilde tanıtır. Söz konusu insan hakları savunucusu bir avukat, gazeteci ya da sendika lideri ise sadece bu terimleri kullanın, çünkü bunlar çok iyi bilinen ve anlaşılabilir mesleki tanımlardır.

En ön saflarda yer alan savunucuları ya da topluluk temsilcilerini, tanınmış ve saygı gören insan hakları örgütlerinin personeli ile eşleştirmenin, BM'deki diplomatları konuya dahil etmenize yardımcı olması muhtemeldir.

"Ulusal seviyede hareket etmeye alışmış bir kişiyi Birleşmiş Milletlerin ortasına bırakırsanız, aynı dili konuşmasını ve aynı taktikleri kullanmasını bekleyemezsiniz. Kimin kim olduğunu, hangi Devletlerin sizin tarafınızda olduğunu, hangilerininse olmadığını bilmeniz gerekir. Yanınızda bir uzman, teknik bir refakatçi olmalı. Bu iki kişilik bir gösteri."

ARAŞTIRMA KATILIMCISI

Bu koşullar altında insan hakları alanında çalışan sivil toplum kuruluşları, insan hakları ihlallerinden etkilenen toplulukların beklentilerini ya da sözcülüğünü üstlenmemeli, daha ziyade savunucuların gelip kendilerini anlatabilmeleri için kendi imtiyazlarından ve ağlarından faydalanmalıdırlar.

DÜŞMANLIK VE İKİ YÜZLÜLÜK

Hemen herkes düşmanca eleştiri karşısında savunmaya, kendini korumaya geçer. Amacınız belli bir hükümete politik bir acı çektirmekse, hatalarından dolayı onları kınamak işe yarayabilir. Ancak çalışmalarınıza dahil olmalarını istiyorsanız böyle bir eleştirinin işe yaraması pek muhtemel değildir. Düşmanca eleştirmek yerine hangi konularda iyileştirme yapılması gerektiği üzerinde odaklanın ya da hükümetin doğru işler yapması halinde neler olacağını anlatın.

Bu zıt ifadeleri karşılaştırın – sorunlar yerine çözümlere odaklanın.

(KARŞINIZDAKİNİN ÇALIŞMALARINIZA DAHİL OLMASINI İSTİYORSANIZ)

Sorun odaklı...

X Hükümeti tekneleri durdurarak ve tehlikeli bir şekilde denize geri göndererek mültecilerin ve sığınmacıların haklarını çiğniyor ve bu şekilde pervasızca ve kasten uluslararası hukuka aykırı davranıyor.

➔ Değiştirin...

X Hükümeti iyi bir vatandaş olmak için uluslararası hukuka uygun davranmalı ve mültecilerin ve sığınmacıların haklarına her koşulda saygı gösterilmesini sağlamalıdır.

➔ Hedefiniz...

Zor zamanlarda birbirimize yardım etmeliyiz. Sorumlu hükümetler mültecilere ve sığınmacılara güvenlik ve yardım sunuyorlar ve korunmalarını sağlayacak güvenli yolları temin etmek için işbirliği içinde çalışıyorlar.

Doğal olarak çoğu diplomat iki yüzlü davranılmasını istemez. Bu yüzden belli bir konuda başka diplomatların desteğini kazanmaya çalışan diplomatlar, hedef ülkelere "ders veriyormuş" gibi gözükmekten kaçınmalıdırlar.

Konuyu gündeme getiren ülkenin, arzu edilen insan hakları sonucuna ulaşmakta zorlandığı ya da geç kaldığı bir örnek vererek daha fazla destek kazanabilirsiniz, daha açık bir ifadeyle eğer bir diplomasanız kendi hatalarınız hakkında da temsil ettiğiniz ülkenin daha iyi olması gereken şeyler hakkında da daha açık olun. Bir çok misyon, kamuya açık toplantılarda böyle bir yaklaşım benimsemeye çekinecektir, ancak özel toplantılarda, böyle bir yaklaşım katılımcıların koruma kalkanlarını indirmelerine ve tartışmaya daha fazla katılmalarına yardımcı olacaktır.

Hiç bir ülke mükemmel değildir ve insan haklarının geliştirilmesi herkes açısından devan eden bir süreçtir. Bunu kabul ederseniz, bu konuda geri kalanların dikkatini zıtlasmadan çekebilirsiniz.

“Sivil toplum örgütleri, BM'deki muhataplarının kendilerini dinleyeceğini ancak nihai kararın bakanlıktan gelmesi gerektiğini anlamalıdır. Bakanlıklarımız hiyerarşik bir yapıya sahiptir ve konu misyon temsilcisine gider sonra da başkente iletilir. Bu nedenle STK'nın başkentte bulunan ve aynı mesajı veren bir ortağının olması çok yardımcı olacaktır.”

ARAŞTIRMA KATILIMCISI

DİPLOMATİK ŞİFRELI YAZIŞMALAR

Diplomatik şifreli yazışmalar (bir hükümetin büyük elçilikleri ile dış işleri bakanlığı arasındaki gizli haberleşmeler), diplomatlar açısından önemli bir bilgi kaynağıdır. Mümkün olduğunda desteğini almaya çalıştığınız hükümetin hem başkentinden hem de ilgili ülkelerdeki büyük elçiliklerinden benzer endişeler ve taleplerden haberdar edilmesini sağlamaya çalışın.

AÇIK SEÇENEKLER SUNUN

Yürüttüğünüz savunuculuk çalışmasında açık taleplerde bulunmalısınız; görüştüğünüz diplomattan ya da temsil ettiği hükümetten tam olarak ne istediğinizi söylemelisiniz?

Her ayrıntıyı araştırmalarını beklemeyin ve konunun arka planına ilişkin aşırı ayrıntılı materyaller de vermeyin. Bunun yerine neyi neden yapmalarını istediğinizi açıkça özetleyin. Mümkünse yapılabilecek birden fazla şey önerin, çünkü hükümetlerinin bunlardan bazılarını yapmasına imkan yoksa da bazılarını yapması daha kolay olabilir.

GÜVENLİĞE DİKKAT EDİN

BM'yi çalışmalarınıza dahil etme girişiminde bulunmadan önce her zaman birlikte çalıştığınız insan hakları savunucularının güvenliğini düşünün. Yapılacak faaliyetler karşı karşıya oldukları riskleri arttıracak mı? Ne olursa durumdan sıkıntı duymazlar? Savunucuların ya da ilişkili oldukları kişilerin karşı karşıya oldukları riskleri en aza indirmek için ne yapılabilir? Risk değerlendirmesi yapın ve ISHR'nin Misilleme El Kitabı gibi kaynaklardan faydalanın.

BÖLÜM III: UYGULAMA

YAPMAMIZ GEREKENLER

Daha önceki bölümlerde açıklandığı gibi, insan hakları savunucularına ilişkin mevcut anlatıda aşağıdaki gibi mesajların ağırlıklı olması riski mevcuttur:

“İnsan haklarını savunan kişiler tehlike altında.”

“Defending human rights is dangerous work.”

Bu acı gerçekleri bildirmekten ve adalet ve hesap verilebilirlik talep etmekten çekinmemeliyiz ancak insan hakları savunucularıyla ilgili sadece bunların da akılda kalmasını istemeyiz.

“İnsan hakları savunucusu” ifadesinin aşağıdaki gibi çağrışımlar yaptırmasını isteriz:

“İnsan haklarını koruyan ve destekleyen kişiler dünyayı herkes için daha iyi bir yer yapıyorlar.”

Üstelik, hedef kitlemizin kendilerinin de insan haklarının desteklenmesinde ve korumasında bir rol oynayabileceklerini fark etmelerini isteriz. Şunu iyice anlamalılar:

“Hepimizin insan haklarının anlaşılmasını ve saygı görmesini sağlayacak gücü var.”

Cecilia Castelli

Tabii ki insan haklarını savunanlara karşı yapılan korkunç şeyleri yine de anlatmalı ve teşhir etmeliyiz, bu yüzden bu gibi ayrıntıları asıl akılda kalmasını istediğiniz mesajın arkasına ekleyin.

İnsan haklarını savunanlar ve destekleyenler, gücü elinde bulunanlara gerçeği haykırarak ve adaletsizliğe karşı çıkarak dünyayı her için daha iyi bir yer yapıyorlar.

Maalesef bazı politikacılar ve güçlü şirketler bu insanları taciz ediyor, itibarlarını zedeliyor, susturuyor, hapse atıyor hatta konuştukları için öldürüyor.

Birlikte, herkesin insan haklarını desteklemek ve korumakta özgür olmasını sağlayabiliriz.

Hedef kitlemiz henüz kendisini insan hakları hareketinin bir parçası olarak görmeye hazır değilse ya da belli bir davaya taahhütte bulunmak istemiyorsa en azından şu sonuca varmalarını isteriz:

“İnsan haklarını savunanlar ve destekleyenlerin sesinin toplumlarımızda duyulması şarttır.”

Bir anlatının değiştirilmesi zaman alır. Bir anlatının yerleşmesinden önce insanların benzer mesajları bir çok kez duyması gerekir. Bizim işimiz mozağimize koyduğumuz her bir taş parçasının ne olduğuna dikkat etmek. **Mozağimizin barış içinde yaşayan hayat dolu, çeşitlilik arz eden, kapsayıcı, birbirine bağlı, sağlıklı toplumlara resmetmesini istiyorsak o zaman kullanacağımız her bir parça da hayat dolu olmalı ve çeşitlilik arz etmelidir.** Mozağimize koyacağınız parçaları seçerken şu önerilerden faydalanabilirsiniz.

MESAJ VERME YOLLARI

Mesajlarınızı vermeniz ve argümanlarınızı sunmanız için size izleyebileceğiniz adımlar sunuyoruz. Mesajınızın içeriği konusuna bağlı olarak değişecektir ve kendi kültürel ve siyasi bağlamınıza en uygun mesajı siz oluşturabilirsiniz.

Zamanınız varsa, mesaj verme konusundaki bir adımdan diğerine geçerken verilen püf noktalarından mümkün olduğunca faydalanmaya çalışın.

BİRİNCİ ADIM

Anlatımızın temelini 'Hepimiz ortak insanlığı paylaşıyoruz' görüşü oluşturur, bu yüzden mesajlarınızda bu dünya görüşünü yansıtın

İnançlar

Aşağıdaki ifadelerden faydalanarak bu konseptin tohumlarını ekebiliriz:

Hepimiz	Hepimizin	Farklı	Bizi	Hepimiz
insan	benzer	olabiliriz	birleştiren	bu işte
ailesinin	ihtiyaçları	ama	şeyler,	birlikteyiz
birer	ve arzuları	hepimiz	ayırان	
üyesiyiz	var	eşitiz	şeylerden	
			daha fazla	

Kim olursak ve nereden geliyor olursak olalım, hepimizin benzer ihtiyaçları ve arzuları var. Hepimiz öğrenmeyi, barış içinde yaşamayı, sağlıklı olmayı, sevdiğimizimizin geçimini sağlamayı ve hiç bir ayrımcılık olmaksızın özgür ve onurlu yaşamlar sürmeyi istiyoruz.

➔ **DAVAMIZI MOTİVE EDEN
VE DAVAMIZA YOL
GÖSTEREN DEĞERLERLE İŞE
BAŞLAYIN**

Eşitlik, adalet, barış, özgürlük, onur, saygı, merhamet – tüm bunlar hemen olumlu duygusal tepkiler yaratan güçlü kavramlardır ve hepsi de insan haklarının özünü oluşturur. Bu yüzden mesajlarınızda bu kavramlara bolca yer vermekten çekinmeyin

➔ **YAPMAYA ÇALIŞTIĞIMIZ
ŞEYİN SONUÇLARINI
ANLATIN**

İnsanlar hayatlarını iyileştirecek değişiklikleri yapmaya ya da eylemlerde bulunmaya hazırdırlar. Bu yüzden başarılı olmanız halinde yaşamlarımızın ve topluluklarımızın nasıl olacağını anlatın. Sonucun ne olacağını açıklayın?

➔ **İNSANLARA GELECEĞİN
HENÜZ YAZILMADIĞINI VE
BİZİM YAPTIKLARIMIZIN
GELECEĞİ BELİRLEYECEĞİNİ
ANLATIN**

Bugün yaptığımız şeylerin geleceği şekillendirdiğini anlatın. İnsanların bir şeyleri değiştirebileceklerini anlamalarını sağlamalıyız. Gelecek tamamen bizim kontrolümüz dışında olan bir şey değildir; geleceği biz yaratırız.

ÖRNEKLER

👍 Birbirimize adil ve saygılı davrandığımızda hayatımız güzelleşir.

👍 Kararlarımızı merhamet ve nezaketle almalıyız.

👍 Birlikte herkesin özgür, onurlu ve eşit haklara sahip olduğu bir dünya yaratabiliriz.

👍 Hepimizin özgürce, barış içinde, eşit haklarla ve ayrımcılık korkusu olmadan yaşayabileceği bir gelecek hayal edin.

👍 Herkes sevdiği kişiyle evlenmekte özgür olmalı ve sokakta güvenli bir şekilde yürüyerek sevdiklerine gidebilmelidir.

👍 Geleceği biz yaratırız.

👍 Cesaret, umutla ve birlikte hareket ederek değişimi yaratabiliriz.

👍 Önümüzde bir seçenek var, bu seçeneği tercih edebiliriz ya da etmeyebiliriz.

İKİNCİ ADIM

İnsan haklarını destekleyenler
ve savunular olumlu
değişiklikler yaptılar ancak
hala yapacak çok işimiz var.

Anlayış

İnsanların, ilerlemenin devam
eden bir yolculuk olduğunu
anlamalarını ve bu yolculukta
kendilerine düşen
sorumlulukları ve kendi
konumları üzerinde
düşünmelerini istiyoruz.

➔ YAPTIĞIMIZ İŞ İLE DÜNYAYI DAHA İYİ VE DAHA ADİL BİR YER YAPMA ARASINDAKİ BAĞLANTIYI VURGULAYIN

Mümkün olduğunda ilgili insan haklarına (özgürlük, saygı, eşitlik, onur, barınma, sağlık, eğitim, güvenlik vs.) ve bu hakların insanların yaşamına nasıl somut faydalar sağlayabileceğine dikkat çekin

➔ BİRLİKTE OLUMLU DEĞİŞİKLİKLER YAPABİLECEK GÜCÜMÜZ OLDUĞUNU

Tarihte olumlu değişiklikler yapılmasını sağlamış bir çok insan hakları aktivisti ve hareketi var. Davanızı doğrulayan ve başarabileceğinizi ispatlayan ve hedef kitlenizi tarihe nasıl geçecekleri konusunda düşündüren örnekler verin.

➔ MEŞRU KILIN

Yaşanmış tecrübeleri anlatın, bu tecrübelerin topluluklarla nasıl bir ilişkisi olduğunu ya da belli bir meseleyi çözmek için nasıl çaba gösterildiğini anlatın ve bu tecrübelerin değerini ve ilgisini açıklayın. İnsan haklarını savunan kişiler tutku, tecrübe ya da uzmanlığa sahiptir, ama aynı zamanda muhtemelen temsil ettikleri topluluklar da kendilerine güveniyordur. Hedef kitlenize tüm bunların sorun çözümü ya da çatışma çözümü çabaları açısından ne kadar önemli olduğunu hatırlatın.

ÖRNEKLER

👍 Hastalandığımızda paramız olsun olmasın, hepimizin bir doktora gidebilmesi lazım

👍 Çocukların eğitim alabilmesini sağladığımızda, onlara gelişme fırsatı veriyoruz.

👍 Kadınlar her zaman kendi yaşamları ve bedenleri hakkında karar vermekte özgür olmalı ve herkes tacize uğramadan ve sindirilmeden sağlık hizmetlerine erişebilmeli.

👍 Tarih bize insanların dahil olmayı seçtiğinde, yeterince kişinin doğru olduklarına inandığı şeyi yapmayı seçtiğinde olumlu değişikliğin sağlanabileceğini gösteriyor.

👍 İşbirliği ve adaptasyon, insanoğlunu diğer canlılardan ayıran iki önemli özellik ve en önemli zenginliğimizdir; biz birlikte inanılmaz zorlukların üstesinden geldik..

👍 Yerli halkların ihtiyaçlarını ve istediklerini anlatabilecek en doğru kişiler kendileri. Topluluklarının kabul etmeye hazır olduğu fikirleri ve çözümleri var.

👍 Gazeteciler genellikle toplumun içinde çok zaman geçirirler. Kamuoyu tartışmalarında onların bilgi ve tecrübesi çok önemlidir.

ÜÇÜNCÜ ADIM

İnsan haklarını savunan ve geliştirenlerin sesi duyulmalı - mutlaka onlara da masada bir yer vermeliyiz.

Karar

Meşruluğu, tecrübeyi ya da sunulan değeri kabul ettirdikten sonra insan haklarını geliştiren ve savunan kişilerin seslerinin duyulmasının, tartışmalar ve sorun çözümüne yönelik çabalar açısından elzem olduğuna işaret edin.

⇒ **BM'NİN DEĞERLİ MİSYONUNUN AĞIRLIĞINDAN VE BM'DE SAVUNUCULUK YAPIYOR OLMAKTAN FAYDALANIN**

BM, halklar arasında barış ve dostluk tesis etmek için kurulmuştur. Bir araya geleceğimiz, hesap verilebilirlik talep edeceğimiz ve ortak sorunlarımıza çözümler bulacağımız bir yerdir. Bu nedenle, bu hedeflerin peşinden koşmayanların neden orada olduğunu sorgulayın.

⇒ **HEPİMİZE DÜŞEN BİR ROL OLDUĞUNU AÇIKLAYIN VE İNSANLARI ÜZERİNE DÜŞENİ YAPMAYA TEŞVİK EDİN**

Ancak takım halinde çalışırsak olumlu değişiklikler yaratabiliriz ve kimi zaman çok küçük bir katkı bile o değişimi sağlayabilir. Herkesin elinden geleni yapmasının çok önemli olduğunu anlatmalıyız.

⇒ **İNSANLARI TAKIM OYUNCUSU OLMAYA TEŞVİK EDİN VE EYLEMLERİNİN NE ÖLÇÜDE AHLAKLI OLDUĞUNU DÜŞÜNMEYE SEVK EDİN**

Dayanışma, insanoğlunun en güçlü yönlerinden biridir. En büyük başarıları birlikte ulaşırsınız. Takımın bir parçası olma yönündeki sosyal arzudan mümkün olduğunca faydalanmalıyız.

ÖRNEKLER

👍 Barış, onur, eşitlik ve sağlıklı bir gezegen: Birleşmiş Milletlerin esas görevi bu. Bugün işte bunun için, bunları başarmak için toplandık..

👍 Farklı şekillerde yardımcı olabilirsiniz ve yapılan her katkının anlamı büyük.

👍 Bir elin nesi var iki elin sesi var.

👍 Birlikten güç doğar...

👍 Dost kötü günde belli olur.

WE CAN DO IT

DÖRDÜNCÜ ADIM

Hepimizin dünyayı herkes için daha iyi bir yer kılmak üzere insan haklarını geliştirme ve savunma gücümüz var. İnsanları bunun bir parçası olmaya davet edin ve başarıya giden yolu gösterin.

Eylem

Hedef kitlenizi şu ifadelerle harekete geçmeye çağırın:

İnsan haklarını desteklememize ve korumamıza yardım edebilir misiniz?

Bizimle misiniz?

Geleceği biz yaratırız, siz de bugün üzerinize düşeni yapın.

ANA İNSAN HAKLARI ANLATISI

Bu rehberdeki tavsiyeleri göz önüne alarak çalışmalarınız için geniş kapsamlı bir “ana anlatı” oluşturun, böylece ekibinizin kamuoyuna yönelik tüm mesajlarınızda ve eylemlerinizde başvurabileceği ortak bir referans noktası olur. Bu ana anlatı, “büyük resmi” anlatan bir hikaye olmalı ve

- Çalışmanız açısından önemli değerleri belirlemeli
- Bize iyi bir yaşamın nasıl olabileceğini hatırlatmalı
- Sorunun niteliğini ya da kök nedenini tanımlamalı
- Bir çözüm ya da araç göstermeli
- Geleceğe ilişkin umutlu ve kapsayıcı bir bakış açısıyla sonlanmalıdır.

ISHR'nin insan hakları ve bu hakları savunanlar hakkında pekiştirmek istediği ana anlatıyı burada görebilirsiniz. Kamuoyuna yapılan açıklamalarda bu ana anlatının kelime kelimesine kullanılması şart değildir ancak söylenen ve yapılan her şey bu geniş kapsamlı anlatıyı pekiştirmeli ya da buna uygun olmalıdır.

➔ Kim olursak ve nereden gelirsek gelelim hepimizin benzer ihtiyaçları ve ihtiyaçları var ve nihayetinde kaderlerimiz birbirine bağlı. Birbirimize adil ve saygılı bir şekilde davranırsak hayatın daha iyi olacağını biliyoruz.

Ancak bunun için çaba göstermemiz gerekiyor; kapsayıcı, dinamik, özgür, eşit ve barış içinde yaşayan topluluklar olmamız için herkesin bu konuda çaba göstermesine ihtiyaç var.

Maalesef bazı hükümetler ve şirketler ellerindeki gücü istismar ederek ve insanları kontrol ederek ya da insanlardan ziyade kâr elde etmeye öncelik vererek bizi yarı yolda bırakıyor ve bu çabalarımıza ihanet ediyorlar. Gücü elinde tutanlara gerçeği haykıran, adaletsizliğe karşı çıkan ve eşitlik arayan insanların itibarını sarsmaya ve onları susturmaya çalışıyorlar.

İşte bu yüzden bir insan hakları sistemimiz var. İnsan hakları özgürlük, saygı, eşitlik ve onur konusundaki taahhütlerimizin kanunlarımıza, kurumlarımıza ve uygulamalarımıza yansımaları sağlamamızda bize yardım eden, üzerinde mutabakata varılmış bir grup standart. Hepimiz insan haklarının anlaşılmasını, saygı görmesini, korunmasını ve gözetilmesini sağlamada bir rol oynayabiliriz ve zaten bunu yapmak hepimizin hakkı.

Ortak insanlığımızı tanımak, insan haklarını destekleyen ve koruyanlara masada bir yer verilmesini sağlamak için bir araya geldiğimizde hesap verilebilmesine, ortak zorluklarımızla başa çıkacak çözümler oluşturulmasına yardım edebiliriz. Bu şekilde barış ve herkes için daha iyi bir gelecek sağlayabiliriz.

TAVSİYE EDİLEN STANDART TANIMLAR

İNSAN HAKLARI

İnsan hakları, kim olursa olsun ya da nereden gelirse gelsin, herkesin adil muamele ve saygı görmesi gerektiği fikrine dayanır. Hükümetlerimizin ve işletmelerimizin hesap verebilmesini sağlamamıza ve herkesin özgürce ve onurlu bir şekilde yaşayabileceği ve eşit haklara sahip olabileceği daha iyi bir gelecek yaratmamıza yardımcı olması için üzerinde mutabık kalınmış standartlardır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

Birleşmiş Milletler, farklılıklarımıza rağmen birlikte çalışabileceğimiz, hesap verilebilirliği talep edebileceğimiz ve ortak sorunlara çözümler bulacağımız bir yerdir. Nihayetinde amacı sağlıklı bir gezegende dostluğu ve barışı sağlamaktır.

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI

İnsan hakları savunucuları, insan haklarını koruyarak ve destekleyerek dünyayı daha adil bir yer yapmaya çalışan insanlardır. Hepimiz olumlu sosyal değişikliği destekleme ve talep etme konusunda bir rol üstlenebiliriz.

DİPLOMATLAR

Diplomatlar farklı düşünceleri ve endişeleri dinlemekle ve hükümetlerine olası çözümleri anlatmakla görevli kişilerdir. Nihayetinde kararları kendileri almasalar da tartışmaları şekillendirebilirler ve masadaki seçeneklerin insan haklarına saygı gösteren seçenekler olmasını sağlamaktan sorumludurlar.

Anina Takeff

Çeviri: İnsan hakları

BM'DE İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARINI SAVUNMAK

İnsan haklarını destekleyenlerin ve koruyanların sesleri duyulmalıdır. Onların bakış açıları, tecrübeleri ve uzmanlıkları sorunların tespit edilmesi ve sürdürülebilir, toplumun sahipleneceği çözümler bulunması açısından hayati önem taşır. İnsan hakları savunucularının seslerinin duyulmasını ve kendilerini masada bir yer verilmesini sağlamalıyız.

İPUÇLARI VE UYARILAR

UYARILAR

Bunları daha az yapmaya çalışın...

İnsan haklarını savunanlara yapılan zulüm üzerinde odaklanmak

Söze politikanın ayrıntıları ile başlamak

Neye karşı olduğunuz üzerinde odaklanmak

Bozuk giden şeyler hakkında konuşmak

İnsan hakları savunucularını ayrı bir kategoride yer alan insanlar olarak tanımlamak

İnsan haklarını, bireyin haklarına ve yetkilerine ilişkin bir şey olarak konumlandırmak

Sadece hükümetin yanlışları ya da şirketlerin istismarı üzerine odaklanmak

İnsan haklarından sanki insanlara verilen bir şeymiş gibi bahsetmek

İnsan haklarından, insanlardan alınan bir şeymiş gibi bahsetmek

Birleşmiş Milletleri etkisiz bir kurum olarak tanımlamak

Eğilimleri "sivil toplum alanını daraltmak" gibi muğlak terimlerle tanımlamak

Söze istatistikler ya da gerçeklerle başlamak

Muhaliflerinizin gündemine tepki vermek

Bunları daha fazla yapmaya çalışın...

İnsan haklarını savunanların neyi başarmaya çalıştığı üzerinde odaklanmak

Söze tehlikede olan değerlerle başlamak

Ne istediğiniz üzerinde odaklanmak

Yaratıcı çözümlerden bahsetmek

Herkesin insan haklarını korumaya ve desteklemeye yardım edebileceğini açıklamak

İnsan haklarını birbirimize nasıl davranmak istediğimizin ve nasıl bir toplumda yaşamak istediğimizin bir ifadesi olarak konumlandırmak

İyi bir hükümetin ya da işletmenin davranışlarının nasıl olduğunu açıklamak ve tanımlamak

İnsan haklarından, hayatlarımızı daha iyi kılmak için "yaptığımız" ya da "kullandığımız" bir şey olarak bahsetmek. İnsan haklarının bizim gerçekleştirdiğimiz bir şey olduğunu, bireysel seviyede, grup seviyesinde ve toplumun geneli olarak geliştirdiğimiz ve uyguladığımız araçlar olduğundan söz etmek.

İnsan haklarını ihlal eden, bu hakları çiğneyen ya da bu haklara saygı göstermeyen yetkililerden ya da şirketlerden bahsetmek

İnsanlara BM'deki tartışmaların ve kararların kalitesini katılımcıların belirlediğini, BM'nin ancak üyeleri kadar iyi olabileceğini hatırlatmak.

Soruna kimin ya da neyin sebep olduğunu açıkça belirtmek

Örnekleri istatistiklerle genelleştirmeden önce özelleştirmek

Kendi proaktif gündeminizi yürütmek için zaman, kaynak ve kapasite ayırmak

SIK YAPILAN SALDIRILARA KARŞI YANIT VERİRKEN FAYDALANABİLECEĞİNİZ İP UÇLARI

Muhafiflerinizin saldırılarına, bu saldırıları tekrar ederek karşı çıkmayın. Örneğin dış mihrakların etkisi altında kalmakla suçlandığınızda "Dış mihrakların etkisi altında değilim" dersanız sadece söylediklerini pekiştirmiş olursunuz. Yanıt vermeniz gerekiyorsa ne olduğunuzu ve yaptığınız üzerinde odaklanın; savunduğunuz hakları ve insanlara sağladığı faydaları anlatın.

Şöyle iddialarda bulduklarında...

Bu şekilde yanıt verin...

İnsan hakları grupları bizi geride tutmaya çalışan dış mihrakların kuklalarıdır.

İnsan hakları grupları, herkesin özgür ve onurlu bir yaşam sürme fırsatına sahip olmasını istiyorlar. Hükümet politikalarının kimseyi arkada bırakmamasını, insanlara fayda sağlamasını ve topluluklarımızı daha güçlü kılmasını sağlamak için topluluklarla birlikte çalışıyoruz.

İnsan hakları grupları siyasi muhalefetin paravanlarıdır.

İnsan hakları grupları özgürlük, saygı, eşitlik ve onur ilkelerini kendilerine rehber alırlar. Bu ilkelere aykırı kanunları ve politikaları gördüklerinde bunlara işaret etmek ve bu ilkelere uygun politikaları savunmak onların görevi. İnsan hakları politikanın üstündedir; herkesin nasıl muamele görmesi gerektiğine ilişkin üzerinde mutabık kalınmış standartlardır.

İnsan hakları savunucuları sorun çıkarmaktan başka bir şey yapmaz

İnsan haklarını savunanlar eşitlik, adalet, özgürlük ve barış için konuşurlar. Politikacılar eleştiri duymaktan hoşlanmayabilirler ama toplumun görüşlerinin duyulması ve dinlenmesi hükümetlerin görevlerinin önemli bir parçasıdır.

İnsan hakları grupları kalkınma ve ilerlemeye karşıdır.

Hepimiz bu işte birlikteyiz. Herkesin kalkınmadan faydalanmalarını sağlarıyız. İnsanlara ve topluluklarına zarar veren projeler kalkınma değil, şirketlerin aç gözlülüğüdür.

LGBTIQ+ gündemi ailelerimizi yok etmeye çalışıyor

Hepimiz kimsek o olmakta, yaşamlarımızı ayrımcılığa uğramadan güven içinde sürdürmekte ve sevdiğimiz kişiyle evlenmekte özgür olmalıyız.

İnsan hakları savunucuları dünyadan haberi olmayan kentli elitlerdir.

İnsan hakları herkes için eşitlik ve adalet arayışıdır. Politikacıların topluluğumuzu bölmeye izin vermemeli, birlikte olduğumuzu, hepimizin sevdiğimizimize bakabilmeyi ve çocuklarımıza fırsat sunmayı istediğimizi kabul etmeliyiz. Konu ister sağlık hizmetlerine isterse kaliteli eğitime ücretsiz erişim olsun, insan hakları toplumun tümüne fayda sağlar.

Kızgın feministler ancak erkeklerden nefret ederler.

Tüm insanlar özgür olmalı, onurlu bir yaşam sürebilmeli ve eşit haklara sahip olmalıdır. Cinsiyetçilik adil değildir, eskide kalmıştır ve toplumumuzda cinsiyetçiliğe yer yoktur. Feministler sadece kadınların da erkeklerle aynı haklara ve fırsatlara sahip olması için şartları eşitlemeye çalışıyorlar.

DEZENFORMASYONLA MÜCADELE ERMEK İÇİN DOĞRU BİLGİLERDEN FAYDALANMA

Muhaliflerinizin sadece yalan söyleyip, gerçekleri çarpıtmasından daha sinir bozucu bir şey olamaz. Bir yanıt vermeniz gerekiyorsa, sakin ve dikkatli bir şekilde davranmalı, ortadan kaldırmaya çalıştığınız çarpıtılmış gerçekleri pekiştirecek ya da daha fazla yayacak şekilde konuşmamalısınız. Yaygın benimsenen yanlış kanıları ortadan kaldırmak için hazırlanan bilgilerin bile ortadan kaldırmaya çalıştığı yanlış kanıları pekiştirdiği kanıtlanmıştır.

Peki o zaman ne yapmamız gerekiyor?

“Sahte haberler” gibi terimlere rağbet etmek yerine “doğru bilgi” üzerinde odaklanın ve doğru bilginin öneminden söz edin. Yanlış bilgileri düzeltmek ya da bu bilgilerin yanlış olduğunu söylemek için yalanı tıpkı bir sandviç gibi gerçeklerin arasına yerleştirmelisiniz.

Gerçek sandviçini şuna benzetebiliriz

BİRİNCİ DİLİM

İşe gerçeklerle bağlayın

DOLGU MALZEMESİ

Bir yalan söylendiğini açıklayın ve yalanın ne olduğunu söyleyin

İKİNCİ DİLİM

Tekrar gerçeklere dönün ve sözü gerçeklerle bitirin

Muhalifimizin taktiklerini göz önüne serdiğimizde gücünü biraz kaybeder. Aslında bu biraz da sihribazın yarattığı illüzyonun arkasındaki numarayı açıklamak gibidir.

Bu yüzden bir yalan söylendiğini bildirirken ya da bir yalan hakkında konuşurken her zaman önce söyleyeceğiniz şeyin yalan olduğunu söyleyin ve mümkün olduğunda muhaliflerinizin yalan söyleme nedenlerini açıklayın

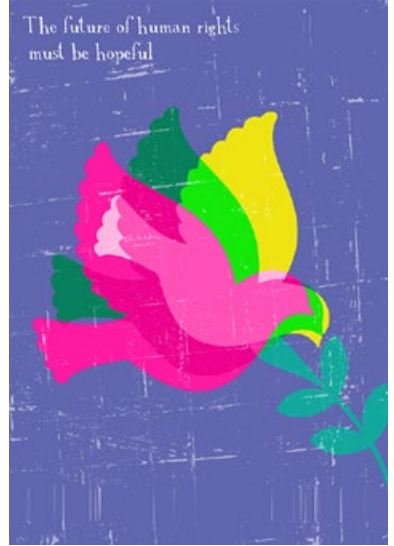
SONUÇ

Bu rehberi okuduğunuz için teşekkür ederiz. Umarız, insan haklarını destekleme ve bu hakları savunanlara destek kazanma çabalarınızda size yardımcı olur.

İnsan hakları hareketinin mücadelesini özetleyecek olursak, anlattığımız hikayeler:

- Ortak insanlığımızın kabulünü zemin almalı
- İnsan hakları hareketinin değerleriyle (özgürlük, saygı, eşitlik, onur, merhamet ve barış) başlamalı
- İnsan haklarının sağlayacağı faydaları vurgulamalı
- İnsan haklarını savunanların motivasyonlarını ve hedeflerini vurgulamalı
- Sorunu açıkça tanımlamalı ve ilgili güç dengesizliğini anlatmalı
- İnsanlara bir fark yaratacak güce sahip olduklarını hatırlatmalı
- Başarıya giden yolu açıkça göstermeli
- Birlikte yaratabileceğimiz geleceği tarif etmelidir.

Her şeyi her seferinde tam yapamayabiliriz ama istikrarlı bir şekilde bu yönde ilerleyebiliriz. Aramızdan ne kadar çok kişi bunu yaparsa, anlatımızın daha olumlu, geleceğe dönük ve destek kazanması daha muhtemel bir anlatı olması daha çabuk gerçekleşir. İyi şanslar!

Zuo Biao Peng

Çeviri: İnsan haklarının geleceği umutlu olmalı

REFERANSLAR VE DİĞER KAYNAKLAR

DOĞRU SÖZCÜKLERİ SEÇMEK, SÖZE DOĞRU ŞEKİLDE BAŞLAMAK VE ÖNGÖRÜ

Laura Ligouri neden tekrar tekrar istismar olaylarının anlatılması yerine pozitif davranışları içeren mesajların verilmesinin, dünyada meydana gelmesini istediğimiz yer haline gelmesini sağlayabileceğini açıklıyor.

→ [Brain research suggests emphasizing human rights abuses may perpetuate them](#)

→ [How psychology and neuroscience can transform human rights](#)

Common Cause Foundation, içinde değerlere yer verilen mesajların, daha sonraki eylemlerimizi nasıl etkilediğini anlatıyor.

→ [A Guide to Values and Frames for Campaigners, Community Organisers, Civil Servants, Fundraisers, Educators, Social Entrepreneurs, Activists, Funders, Politicians, and everyone in between.](#)

FrameWorks Enstitüsü, Barışı tesis etmek için kullanılan çerçeveleri ve anlatıları sunuyor.

→ [About Peacebuilding: An Analysis of Organizational Communications](#)

The Public Interest Research Centre, anlatılarda doğru sözcüklerin seçilmesi konusunda yaşanan zorluklarla ilgili Avrupa'da 200 sosyal kampanyacı arasında yaptığı araştırmanın sonuçlarını paylaşıyor.

→ [The narratives we need: Strengthening the stories that unite us](#)

Simon Sinek'in bilişim, kasıt, hayatta kalma dürtüsü ile olumlu duygulara ilişkin araştırmaların yeterli olmayışına ilişkin podcast yayını.

→ [A Bit Of Optimism: The One With Brené Brown](#)

Krizna Gomez kuruluşları tepkisel değil proaktif olmaya geçmek için öngörüye başvurmaya teşvik ediyor.

→ [JustLabs Guide to Foresight in the Social Change Field](#)

ANLATILAR VE YENİLİKÇİ MESAJLAR

Anat Shenker-Osorio tarafından, işe yarayan sözcüklerin neden işe yaradığını anlatan, ufuk açıcı bir rehber.

→ [Messaging this moment: A Handbook for Progressive Communicators](#)

Anat Shenker-Osorio, savunuculara telkin ettikleri vzyon hakkında sorular soruyor.

→ [A Brilliant Way of Living Our Lives: How to Talk About Human Rights](#)

'Umut adamı' Thomas Coombes, umut temelli iletişim stratejisinde yer alan beş aşamaya değiniyor.

→ [A Guide to Hope-based Communications](#)

İnsanların, insan hakları sözcüklerini gördüklerinde görmelerini istediğimiz resimlere ilişkin resimli tavsiyeler.

→ [A Visual Communications Guide for Human Rights.](#) Thomas Coombes, Editör: Sara Grossman

→ [Fine Acts](#)

Anatların ön saflarında yer alanlardan ilham verici paylaşımlar. Derleme: bilgi simsan Isabel Crabtree-Condor, Oxfam ve On Think Tanks.

→ [Part 1: Narrative power & collective action: conversations with people working to change narratives for social good.](#)

→ [Part 2: Narrative power & collective action: conversations with people working to change narratives for social good.](#)

Anatların söylediğiniz şey eğil, yaptığınız şey olduğu önermesini ileri süren bu girişim, kültür, işbirliği ve toplum vastasıyla populist stratejilere karşı çıkıyor.

→ [Be The Narrative. How changing the narrative could revolutionize what it means to do human rights](#) Krizna Gomez, Thomas Coombes, JustLabs ve The Fund for Global Human Rights

BM İnsan Hakları Ofisinden göçle ilişkili anlatılar oluşturmaya dair tavsiyeler

→ [Seven key elements on building human rights-based narratives on migrants and migration](#)

AB Temel Haklar Kurumunun hazırladığı prafik bir rehber.

→ [10 keys to effectively communicating human rights](#)

KAMPANYALAR VE MOBİLİZASYON ÜZERİNE

Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği (SOGI) meseleleri üzerine dünyadaki ikna edici ve etkili aktivizm örnekleri

→ [Sogi Campaigns](#)

Değişimi yaratanlar, birlikte başarılı kampanyalar yapmak için sosyal değişim konusunda benimsedikleri yaratıcı yaklaşımları anlatıyorlar.

→ [Mobilisation Lab](#)

DEZENFORMASYON ÜZERİNE

2021 tarihi bu raporda, düşünce ve ifade özgürlüğünün desteklenmesi ve korunmasına ilişkin Özel Raportör, dezenformasyonun insan hakları, demokratik kurumlar ve kalkınma süreçleri açısından taşıdığı tehditleri inceliyor.

→ [OHCHR's report on disinformation](#)

Yakın dönemde "The Conversation" üzerine yazılan bu makale terminolojiyi açıklıyor ve yararlı bir infografik sunuyor.

→ [Misinformation, disinformation and hoaxes: What's the difference?](#)

Dezenformasyona karşı verilen mücadeleye dair uzmanlar tarafından yazılan bu UNESCO el kitabı, güvenin neden önemli olduğuna dair ve daha başka konulardaki modüllerle gazeteciliğin doğasını inceliyor.

→ [Journalism, 'Fake News' and Disinformation: A Handbook for Journalism Education and Training](#)

Dijital dezenformasyonun nasıl tespit edilebileceğine ve bununla nasıl mücadele edileceğine dair pratik bir rehber.

→ [How to fight lies, fake news, and chaos online](#)

EK: BİRLEŞMİŞ MİLLETLERE ÖZGÜ DÜŞÜNCELERDEN ÖRNEKLER

Aşağıda, bu rehberi hazırlarken yürütülen araştırma çerçevesinde eski diplomatlar, insan hakları alanında çalışanları ve BM uzmanları ile yapılan istişareler sırasında katılımcıların paylaştıkları düşüncelerden örnekler göreceksiniz.

Katılımcıların düşüncelerini dürüstçe paylaşmalarına ve gerçekleri söylemelerine imkan tanımak için isimleri gizli tutuldu. Bu nedenle aşağıdaki sözleri söyleyenlerin kimlikleri yazılmadı.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İLE İLİŞKİLENMEK

Araştırmaya katılanların geneli, Birleşmiş Milletler ile ilişkilenebilecek isteyen aktivistlerin bu konuda akıllıca ve stratejik davranmaları gerektiğini belirtti. Bir çoğu, Birleşmiş Milletlerin çatışmayla mücadele edip, dostluk oluşturulabilecek uluslararası diyaloga imkan tanıyan, herkese bir yer verilecek kadar büyük yegane platform olduğuna dikkat çekti. Katılımcılar genel olarak küresel normlar ve standartlar konusunda çok fazla kafadan ses çıksa da nihayetinde hiç ses çıkmamasından iyi olduğu kanaatinde.

Muhtelif katılımcılar, Devletlerin ve sivil toplum kuruluşlarının farklı hedefleri olsa da, başarıyı farklı şekillerde tanımlasalar da ulusal seviyede ve BM seviyesinde savunuculuk arasında çok önemli ve döngüsel bir ilişki olduğunun da altını çizdi.

“Birleşmiş Milletlerdeki diplomatlar kendi Devletlerinin çıkarlarını temsil ediyorlar, ancak diğerlerinin çıkarları söz konusu olduğunda düşünce şekillerini buna uydurmaları gerekiyor. Meslektaşlarım ve ben sürekli olarak konuya bir ulusal, bir de uluslararası seviyeden bakıyoruz”

“Aktivistler insan haklarını ihlal eden kişi adaletin önüne çıkarılmadığı ve bu durumu telafi edecek bir şey yapılmadığı sürece hedeflerine ulaşmış olmazlar.

Ancak BM kararları insan hakları için normatif çerçeveyi tesis eder. Devletler bir deklarasyonda yer alan ifadeler hakkında uzun uzadıya mücadele ederler. Tüm bunlar diplomatik çevrelerde yüksek sembolik anlamlara sahiptir, ancak sahadaki aktivist açısından sadece bir kağıda yazılı kelimelerden ibarettir. Bunlar farklı mücadeleler.’

Bazı diplomatlar, Birleşmiş Milletlerin hükümetler arası bir kuruluş olduğunu, burada sadece hükümetlerin ortak çıkarları ilgilendiren konularda müzakere edilmesi gerektiğini, Birleşmiş Milletlerde hak savunucularına yer olmadığını ileri sürdü. Bu katılımcılar aynı zamanda asıl görevlerinin hükümetlerinin görüşlerini temsil etmek olduğunu, insan hakları ve insan hakları savunucuları konusunda kendi hükümetleri ile aynı görüşlere sahip olmaları gerektiğini ve üçüncü tarafların kendilerinden farklı bir görüş benimsemelerini beklememesi gerektiğini ifade etti.

“Bir diplomat olarak benim görevim hükümetimi ve görüşlerini temsil etmek; nihayetinde Devletler arasındaki diyalogun temelini oluşturan budur. Eğer hükümetim insan hakları savunucularını sevmiyor ama ben seviyorsam o zaman o hükümetin diplomatı olmamalıyım”

Bazı katılımcılar ise, savunuculara gerçekten erişim imkanı sağlandığını pek düşünmüyordu. Bu katılımcılar, yeterli sayıda insan hakları savunucusunun İnsan Hakları Konseyi gibi mekanizmalarla ilişkiye geçebileceklerinden haberdar olmadığından ve konseye gelebilecek kapasitesi olanlara ise yeterli konuşma süresi verilmediğinden dert yanıyordu.

“İnsan Hakları Konseyi, sivil toplum kuruluşlarına Konsey huzurunda konuşma izni verme konusunda çok önemli bir geleneğe sahip olmasına ve BM çerçevesinde benzersiz bir örnek teşkil etmesine karşın tüm insan hakları savunucularının Konsey huzurunda konuşabildiğini söyleyemeyiz. Covid-19 nedeniyle sanal toplantılar düzenlenmesine rağmen (seyahat masrafları yok, temsilci görevlendirmek zorunda değiller), İnsan Hakları Konseyinden bile haberi olmayan çok fazla savunucu var.”

“Bir ya da iki dakikalık konuşma süresi, “profesyonel olmayan” insan hakları savunucularının beyanda bulunması ve hesap verilebilirlik talep etmesi için çok kısa”.

SİSTEMİ ANLAMAK

İnsan haklarını ulusal seviyede ve Birleşmiş Milletler seviyesinde savunurken farklı yaklaşımlar benimsemek gerekir. Bir çok BM diplomatı güvenilir ve inandıklarını düşündükleri, daha açık bir ifade ile güvenilir kaynaklardan güçlü deliller sunan ve sistemi bir nebze anlayan sivil toplum kuruluşları ile ilişkilenmeye hazır olduklarını ifade etti.

“Ulusal seviyede hareket etmeye alışmış bir kişiyi Birleşmiş Milletlerin ortasına bırakıp, aynı dili konuşmasını ve aynı taktikleri kullanmasını bekleyemezsiniz. Kimin kim olduğunu, hangi Devletlerin sizin tarafınızda olduğunu, hangilerininse olmadığını bilmeniz gerekir. Yanınızda bir uzman, teknik bir refakatçi olmalı. Bu iki kişilik bir gösteri.”

Uluslararası diplomasi stratejik ittifaklar üzerine inşa edilmiştir. Araştırmaya katılanlar, diplomatların bir konuya etkili bir şekilde dahil edilebilmesi için savunucuların öncelikle ilgili paydaşlarla başkentler arasındaki ilişkiyi anlaması çok önemlidir.

“Kimi zaman sivil toplum kuruluşlarının, Birleşmiş Milletlerde işlerin nasıl yapıldığını, diplomatların işlerini yapabilmeleri için sivil toplumdaki nasıl bir geri bildirim almaları gerektiğini pek anlamadığını görüyoruz. Sistemin çalışma şeklini doğru anlamadan yöneltilen bir soruyu yanıtlayamazsınız.”

“Sivil toplum kuruluşları, Birleşmiş Milletlerdeki muhataplarının kendilerini dinleyeceğini ancak nihai kararın bakanlıkta alınacağını anlamalıdır. Bakanlıklarımız hiyerarşik bir yapıya sahip ve konu önce misyon temsilcisine ve oradan da şifreli yazışma ile başkente gider. Bu yüzden bir sivil toplum kuruluşunun başkentte de bir ortağının olması ve her ikisinin de aynı mesajı vermesi çok işe yarayacaktır.”

Diplomatlar, insan hakları savunucularına, daha iyi ilişkilenebilmeleri için sorunun büyüklüğü, kendi ülkelerinde bu konuda bir şey yapıp yapılmadığı, yapıldıysa sonucunun ne olduğu, aynı meselenin benzer kültürel ya da politik koşullara sahip ülkelerde de var olup olmadığı ya da var ise çözümlenip çözümlenmediği gibi pratik bilgiler vermelerini tavsiye ettiler. Kapasitesi düşük, daha küçük misyonlardan gelen bazı diplomatlar insan hakları konusunda spesifik bir eğitimin iyi olacağını ve yeterli bilgi sahibi olmadıkları konularda sivil toplum kuruluşlarının yol göstermesinin yerinde olacağını ifade etti. Diplomatlar genellikle, belli kararların lafzı konusunda güvindikleri STK'lardan öneri almaya hazır olduklarını belirttiler.

"Herkes çalışmasının somut sonuçlarını görmek ister ve biz diplomatlar da aynı şey isteriz. Bizimki gibi bir ülkede ya da bölgede bile değişimin mümkün olabileceğini gösteren, bizi harekete geçirecek daha fazla somut örnek görmek çok güzel olurdu."

STRATEJİLER

Araştırmamıza katılanlar, BM ile görüşmek isteyen sivil toplum örgütlerinin, BM'nin 'çok katmanlı' olduğunu dikkate alması gerektiğine önemle dikkat çektiler. Bir çoğu ister STK'lar ve diplomatlar isterse diplomatların kendi arasında olsun düşmanca ya da ders verir gibi bir yaklaşımın nadiren istenen sonucu vereceğini de ifade etti.

"Bazıları her zaman sınırları zorluyorlar, daha fazla hesap verilebilirlik mekanizması olmasını ya da herkesin bir şeyleri eleştirmesini istiyorlar. Kimi zaman bu istekler geçerli olabilir ancak kimi zaman içinde bulunulan koşulları dikkate almak ve nasıl en iyi sonucu gidebileceğimizi düşünmek lazım. Her zaman sınırları zorlarsanız, arada bazı destekleri kaybedersiniz."

Muhtelif katılımcılar tüm hükümetlerin bir yerde, bir şekilde insan haklarını ihlal etmiş olduğunu ve bazı hükümetlerin diğerlerine göre daha iyi durumda olsa da aslında hiç bir hükümetin pürüpak olmadığını ve hepsinin daha iyisini yapmaya çalışması gerektiğini belirtti. İnsan haklarını geliştirmek isteyen diplomat meslektaşlarının, kendi ülkelerinde belli anlaşmalara uyulması konusunda zorluk yaşadıklarında bu durumu kabul etmesi ve bu zorlukların üstesinden gelecek en iyi uygulamaların paylaşılmasına açık olması gerektiğini de söylediler.

Bununla beraber, katılımcılar bu türden konuşmaların sadece özel toplantılarda ve BM etrafındaki yan etkinliklerde yapılabileceğini, burada gayri resmi ve diplomasiin arka perdesinin rol oynadığını da söyledi.

“Kendi noksanlarımız konusunda dürüst olmak diğer ülkelerde diyalogumuzda işleri kolaylaştırır, dürüst bir şekilde münazara edilmesine yardımcı olur. Ancak BM’de herkese açık bir yer yerine sadece Devletlerin arasında, herkesin duymayacağı şekilde dürüst bir diyalogda bulunmak daha kolaydır.”

“Dost olsun düşman olsun, diğer ülkelerdeki meslektaşlarımızla ister açık isterse özel temaslarda kurduğumuz ilişkiler kesinlikle dünyayı daha iyi bir yer yapmamıza yardım edebilir.”

Katılımcılardan bir kaç tanesi ise kiminle konuştuğunuza, nerede konuştuğunuza ve amacınızın ne olduğuna bağlı olarak farklı iletişim stratejilerinin benimsenmesini şiddetle tavsiye etti.

“Sivil toplum kuruluşları kendi dillerini duruma göre adapte etmeyi öğrenmeliler. Kapalı bir forumda, bir BM toplantısında ya da ikili bir toplantıda konuşurken, X ülkesinin daha yapıcı ya da daha doğrudan eleştiride bulunması için başvurulacak en etkili yolun ne olacağını bilmek gerekir.”

“Kullandığımız sözcükleri kiminle konuştuğumuza göre değiştirebiliyoruz, kimi zaman insan hakları savunucuları, kimi zaman aktivistler ya da çevre savunucuları ya da topluluk liderleri diyoruz...”

İNSAN HAKLARINI SAVUNMAK VE DESTEKLEMEK

Görüştiğimiz diplomatların büyük çoğunluğu dünyayı gelecek kuşaklara daha iyi bir durumda bırakmayı umduklarını söyledi. Neredeyse tümü insan haklarının kendi başına bırakılmayacağına, desteklenmesine ve tehdit altında olduğunda savunulmasına ihtiyaç olduğuna inanıyor ve çoğu da insan haklarını savunanların eylemlerinin, tüm dünyadaki toplumların gelişmesine katkı sağladığını kabul ediyor.

Tarihteki insan hakları hareketleri ve savunucuları ile yapılan olumlu çağrışimler ise sessiz dirayet üzerinde yoğunlaştı anlaşıldı. Kullanılan terimler arasında “şiddet içermeyen savunuculuk” “sebat ve ilkelî duruş”, “ısrar, onur ve kararlılık” yer alıyordu

Diplomatların çağdaş savunucular ile özdeşleştirdikleri üç sözcük sorulduğunda, en çok cesaret ve uzmanlık nosyonları üzerinde duruldu.

Bu yanıtlar, yakın dönemde çevrim içi haberlerin içeriğini izleyen, açık kaynak bir platform olan Media Cloud tarafından İngilizce medyada yapılan bir anket çalışmasına verilen yanıtlarla karşılaştırıldığında ilginç bir sonuç ortaya çıkıyor. Media Cloud araştırmasına göre 2020-21 döneminde "insan hakları savuncusu" terimi ile en çok ilişkilendirilen üç sözcük "suçlar", "protesto" ve "ihlaller".

Son olarak diplomatlara, ön saflarda mücadele eden bir savuncunun hikayesinin, kendilerine eylemlerine destek verme konusunda ilham verip vermediğini sorduk. Verdikleri yanıtlardan bazı örnekler şunlar:

"Birden fazla hikaye beni değişim yaratmak ve adalete ulaşmak için daha fazla çalışmaya itti, çünkü savuncularla ilişkilenecek farkındalığı artırıyor ve her zaman çok da farkında olmadığımız gerçeği görmemize yardım ediyor."

"Hikayeleri bana bir kişinin ya da hareketin nasıl bir fark yaratabileceğini gösterdi ve değerlere bağlı kalmamız gerektiğini hatırlattı. Bu argümanlar üzerinde daha fazla durmama, sorunun ciddiyetini daha iyi anlamama yardım etti."

"İlk ağızdan anlatılanlar her zaman kuru kuruya okuduğumuz verilerden çok daha ikna edici ve kimi zaman bir hikaye kişisel olarak sizi etkileyebiliyor."

"Sahada bir etki yarayabilen ve insanlarda işlerin nasıl yürüdüğüne dair bir farkındalık uyandıran ve insanları değişimin bir parçası kılan kişiler ya da hareketler her zaman bana ilham olmuştur."

MASADA BİR YER

BM’de insan hakları ve insan haklarını savunanlar hakkında etkili anlatılar hazırlamak için bir rehber

İLETİŞİM

information@ishr.ch

BİZİ TAKİP EDİN

www.facebook.com/ISHRGlobal

www.twitter.com/ISHRGlobal

www.youtube.com/ISHRGlobal

www.instagram.com/ishrglobal/

CENEVRE OFİSİ

Rue de Varembe 1, 5th floor

P.O. Box 16

CH-1211 Geneva 20 CIC

İsviçre

NEW YORK OFİSİ

777 UN Plaza, 7th floor New

York, NY 10017

ABD